

MILJØGODKENDELSE

svinebruget "Storestrand",
Gøttrupstrandvej 82,
9690 Fjerritslev

Godkendelsesdato / offentliggørelse: 11. juni 2012

JAMMERBUGT
KOMMUNE

Registreringsblad

Titel § 12 miljøgodkendelse efter husdyrloven
Dato: 11/6 2012
Virksomhedens navn: "Storestrand"
CVR nr.: 26825067
Matr. Nr.. og Ejerlav: 48-a, Gøttrup by, Gøttrup
Adresse: Gøttrupstrandvej 82, 9690 Fjerritslev
Virksomheds ejer: Lene Overgaard Nørgaard, Hanstholmvej 3, 7900 Nykøbing M
Ansøger: Miljø og Natur v. Jakob Altenborg på vegne af Lene Overgaard Nørgaard
Tilsynsmyndighed: Jammerbugt Kommune
Udarbejdet af: Mariane Eduardsen
Kontrolleret af: Bettina Brøndum Andersen

Ikke teknisk resumé

Der ønskes udvidelse af eksisterende soproduktion på 1155 årssøer med smågrise til 8 kg svarende til 268,60 DE til 1300 årssøer, 37000 smågrise(8-30 kg), 9500 slagtesvin(30-107 kg) og 1000 polte (30-60 kg) svarende til i alt 748,54 DE.

Der vil blive bygget en ny smågrise - og slagtesvinestald, samt tre nye gyllebeholder med fast overdækning. På Gøttrupstrandvej 82 skal der bygges ny smågrise – og slagtesvine-stald umiddelbart vest for de eksisterende stalde. Der bygges tre nye gyllebeholdere på hver 4500 m³, som placeres ved den eksisterende gyllebeholder. Alle gyllebeholdere bliver med fast overdækning.

Der ønskes en udvidelse i to etaper, 1. etape omfatter udvidelse til 1300 søer, 1000 polte (30-60 kg) og 9500 slagtesvin (8-107 kg). 2. etape omfatter etablering af nye klimastalde til yderligere 27.500 smågrise.

Desuden ønskes der fleksibilitet med hensyn vægtintervallet for slagtesvin. Således ønskes der mulighed for at producere 17.500 polte (30-60 kg) og 4200 slagtesvin (30-107 kg) i stedet for 9500 slagtesvin. Den indsendte ansøgning tager udgangspunkt i 9500 slagtesvin, da denne produktion kan betegnes som worstcase. Der er indsendt fiktiv ansøgning med beregninger på alternativ produktionssammensætning.

Til ejendommen hører 14,1 ha ejet udbringningsarealer hvor der udbringes 1,0 DE/ha svarende til 14 DE og de resterende 734,54 DE afsættes til dels til aftalearealer ejet/forpagtet af Agro Mors, og dels til biogasanlæg. I forbindelse med udvidelsen skal arealet med efterafgrøder øges med 5 % udover det lovpligtige krav fra Plantedirektoratet. Gyllen vil blive separeret og fibermassen afsættes til biogasanlæg. Biomassen svarende til 163 DE afsættes til Nordvest Sortering, Industrivej 3, 7900 Nykøbing Mors.

Der er 420 meter til nærmeste enkelt liggende nabo, samt 1278 meter til nærmeste samlede bebyggelse og 5564 meter til nærmeste byzone. Geneafstanden til nærmeste nabo er beregnet til 388 meter og til samlet bebyggelse og byzone er den henholdsvis 108 og 1252 meter. Herved vil produktionen ikke medføre væsentlige lugtgener for naboerne. Afstandene er beregnet ud fra et lugtgenecentrum som bliver fastlagt af beregningssystemet i husdyrgodkendelse.dk

Husdyrgødning

Der produceres udelukkende gylle på ejendommen. Alt gyllen udbringes med slæbeslan-ger eller nedfældes. Gødningen udbringes på ejendommens ejede arealer og på aftale-arealer drevet af AgroMors. Der er indsendt § 16 ansøgning vedr. godkendelse af arealer-ne til Morsø Kommune.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Udvidelsen overholder lovens krav om 25 % reduktion af ammoniakfordampningen i for-hold til referencestalden. Herudover reduceres ammoniakfordampning med 4235 kg N. Denne reduktion fremkommer med baggrund i gylleforsuring og overdækning af gylletan-ke. Etableringen medfører herefter en udledning på 5057 kg N/år, heraf er meremission på 1350 kg N/år.

Udbringning af forsuret gylle reducerer desuden ammoniakfordampningen markant. Ifølge Miljøstyrelsen reduceres fordampningen ved udbringning af forsuret gylle med 6,76 kg N/DE. I denne sag reduceres ammoniakfordampningen derfor med ca. 3900 kg N ved ud-bringning.

EU habitat områder

Det nærmeste EU- habitat- og fuglebeskyttelsesområde (Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg) og (Aggersund, Bygholm), ligger ca. 1,5 km SV for ejendommen. Udvidelsen resulterer i en merpåvirkning på 0,02 kg N/ha/år, og totalpåvirkning på 0,09 kg N/ha/år. Ud-videlsen overholder hermed de afskæringskriterierne der gælder for den særligt sårbare natur i husdyrloven.

§ 7 natur

Nærmeste område ligger ca. 1,3 km NØ fra staldanlægget, Der er tale om et beskyttede hede, overdrev og sø område. Området påvirkes med en merpåvirkningen på 0,07 kg N/ha/år, og totalpåvirkning på 0,28 kg N/ha/år. Udvidelsen overholder hermed de afskæ-ringskriterierne der gælder for den særligt sårbare natur i husdyrloven

§3 natur

Der er foretaget en række beregninger på afsætningen af ammoniak i de nærmeste natur-typer. Afsætningerne er beregnet i husdyrgodkendelse.dk ved hjælp af regnearket. Der er beregnet deposition i 10 forskellige punkter.

Næringsstoffer til vandmiljøet og grundvand

Ingen af de ejede udbringningsarealerne ligger indenfor nitratfølsomt indvindingsopland eller nitratklasser. Ingen af de ejede udbringningsarealerne er omfattet af fosforklasser. I flg. be-regningerne i husdyrgodkendelse.dk overholder overskuddet af fosfor lovens krav til fos-foroverskud.

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Jammerbugt Kommu-ne hermed miljøgodkendelse efter § 12 til drift af ovennævnte landbrugsejendom på de vilkår der er beskrevet i denne miljøgodkendelse. Godkendelsen er meddelt i medfør af Lov om Miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009).

Indholdsfortegnelse:

Ikke teknisk resumé.....	2
Forord	6
<i>Sagens bilag</i>	6
<i>Andre tilladelser</i>	6
<i>Offentliggørelse</i>	6
<i>Lovgrundlag</i>	6
<i>Meddelelse om godkendelse</i>	6
Offentlighed.....	7
Klagevejledning	9
Generelle Forhold	12
Drift og indretning	12
Information og ændringer på virksomheden	12
Gyldighed.....	12
Retsbeskyttelse	12
Revurdering.....	12
Ophør	12
Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.....	13
Placering i landskabet og bygningsmæssige forhold	13
Afstande i forhold til naboer m.v.	13
Husdyrholdet, staldanlæg og drift.....	13
Anlæg.....	13
Ventilation	13
Fodring	13
Energi og vandforbrug	15
Spildevand herunder regnvand	15
Affald	15
Råvarer og hjælpestoffer.....	15
Driftsforstyrrelser eller uheld.....	15
Gødningsproduktion og -håndtering	16
Flydende husdyrgødning.....	16
Gylleforsuring	16
Gylleseparering.....	17
Anden organisk gødning	17
Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg.....	17
Lugt.....	17
Transport.....	17
Støj fra anlægget og maskiner	17
Skadedyr.....	18
Støv	18
Lys	18
Påvirkning fra arealerne	18
Udbringningsarealer.....	18
Påvirkninger af søer og vandløb	19
Kvælstof og fosfor til overfladevand	19
Renere Teknologi - BAT	19
Egenkontrol og dokumentation.....	19

Beskrivelse og vurdering af det ansøgte	20
Generelle forhold	20
Indretning og drift.....	22
Ophør af husdyrbruget	25
Dyrehold og husdyrgødning	26
Transporter.....	27
Udspretningsarealer.....	28
Lugt, lys og støv.....	29
Affald	30
Støj.....	32
Skadedyr.....	32
Spildevand.....	33
Risici	33
Minimering af risiko for uheld.....	33
Vurdering i forhold til overfladevand	34
Vurdering i forhold til natur	36
Vurdering i forhold til grundvand	39
Uheld og driftsforstyrrelser	40
BAT - Renere teknologi og ressourcebesparende tiltag	40
Eksisterende stald	43
Egenkontrol	46
Management	46
Alternativer og 0-alternativet	46
Jammerbugt Kommunes samlede vurdering	46
Bilag 1: Lokalisering	47
Bilag 2: oversigtskort visende placering af ejendommens bygninger	48
Bilag 3: Transportveje	49
Bilag 4: Arealoversigt – udspretningsarealer	50
Bilag 5: Konsekvensvurdering jf. Natura 2000-direktivet	51
Bilag 6: Bræmmekort	58
Bilag 7: Naturpunkter og NH3-bergning	59
Bilag 8: Natur og udspretningsarealer	60

Forord

Lene Overgaard Nørgaard har den 9/12 2010 ansøgt om miljøgodkendelse til udvidelse på bedriften beliggende på adressen Gøttrupstrandvej 82, 9690 Fjerritslev.

Der ansøges om tilladelse til at etablere et dyrehold på 748,54 DE i svin.

Da det ansøgte husdyrhold overstiger 75 dyreenheder, er udvidelsen omfattet af reglerne for miljøgodkendelse.

Der ønskes udvidelse af eksisterende soproduktion på 1155 årssøer med smågrise til 8 kg svarende til 268,60 DE til 1300 årssøer, 37000 smågrise(8-30 kg), 9500 slagtesvin(30-107 kg) og 1000 polte(30-60 kg) svarende til i alt 748,54 DE.

Der vil blive bygget en ny smågrise - og slagtesvinestald, samt tre nye gyllebeholdere med fast overdækning.

Sagens bilag

Følgende bilag er indgået i behandling af sagen:

Ansøgningsmateriale af den 9/12 2012
Supplerende materiale af den 2/9 2011 og 22/12 2011.

Andre tilladelser

Eventuelle andre nødvendige tilladelser, herunder byggetilladelse, er ikke omfattet af denne miljøgodkendelse. Nybyggeri og ændring af eksisterende stalde kræver en særskilt byggetilladelse.

Byggeriet kan igangsættes, når denne afgørelse er modtaget og eventuelle øvrige nødvendige tilladelser til byggeriet er indhentet. Byggeriet sker dog for egen risiko, hvis Miljøklagenævnet senere skulle omgøre kommunens afgørelse.

Offentliggørelse

Jammerbugt Kommunes afgørelse vil blive offentliggjort på www.jammerbugt.dk den 11/6 2012 og annonceres i Fjerritslev Ugeavis den 19/6 2012.

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet og godkendelsen er udarbejdet i henhold til Lov om miljøgodkendelser m.v. af husdyrbrug (lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009)

Meddelelse om godkendelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Jammerbugt Kommune hermed miljøgodkendelse til etablering/udvidelse/ændring og drift af ovennævnte landbrugsejendom med mere end 75 DE på følgende vilkår. Godkendelsen er meddelt i medfør af lov om Miljøgodkendelser m.v. af husdyrbrug § 12 (lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009).

Virksomheden må ikke udvides eller ændres bygningsmæssigt eller driftsmæssigt på en sådan måde, at det indebærer forøget forurening, før udvidelse eller ændringen er godkendt af Jammerbugt Kommune.

Det skal endvidere bemærkes, at virksomheden er omfattet af Miljøbeskyttelseslovens §§ 41 og 42. Her kan tilsynsmyndigheden påbyde afhjælpende foranstaltninger, såfremt virksomhedens drift medfører væsentlig mere forurening, herunder affaldsfrembringelse, end nødvendigt ved anvendelse af den til enhver tid værende mindst forurenende teknologi eller bedst mulige rensning. Kan ulemperne ikke afhjælpes, kan tilsynsmyndigheden nedlægge forbud mod drift af virksomheden eller aktiviteten.

Offentlighed

Naboer og skønnede parter i sagen blev orienteret om ansøgningen den 26/7 2011 med en frist på 4 uger til at indsende bemærkninger (foroffentlighedsfase)
Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen.

Udkast til miljøgodkendelse blev den 28/6 2012 udsendt i høring hos ansøger selv, ansøgers konsulent, naboer og skønnede parter. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 6 uger frem til og med den 11/5 2012.

Der kom følgende bemærkninger til ansøgningen og udkastet til miljøgodkendelse:

- *I tilsendt materiale er der på side 18 oplyst at der ikke eksisterer dræn indenfor 15m. Dette mener jeg ikke er tilfældet, idet der går åben grøft langs nuværende gyllebeholder. Som via rørføring ender i bredesande kanal, som er afvandingen, og dermed ender i limfjorden. Mellem nuværende gyllebeholder og grøft går der privat/fællesvej.*

Jammerbugt Kommune har registreret at der er åben grøft langs den nuværende gyllebeholder og det er vurderet, at der er over 15 m til åben grøft/dræn. De nye gyllebeholdere opføres efter gældende lovgivning og landbrugets byggeblade samt overdækkes alle med fast overdækning. Reglerne omkring gyllealarmer vil endvidere også blive fulgt.

- *Ligeledes oplyses der på side 18 at afstand til naboskel ikke overholdes. Samt at Jammerbugt kommune imødekommer dispensation til dette. Her undrer det mig meget at jeg som ejer af naboareal ikke er blevet inddraget i sag herom.*

I forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelser af husdyrbrug foreskriver loven, at der foretages partshøring, inden der meddeles godkendelse. Partshøringen er på 6 uger og finder sted, når der foreligger et udkast/forslag til miljøgodkendelse. I de tilfælde, hvor der er søgt om dispensationer i forhold til afstandskrav inddrages parterne også i denne 6 ugers periode.

Er der i en ansøgning søgt om dispensation, er det en kommunal vurdering, om dispensationen kan imødekommes. Der kan i medfør af husdyrgodkendelseslovens § 9, stk. 3, gives en dispensation, når der er særligt gode grunde i sagen, der taler for det. Meddeles der dispensation skal der fastsættes vilkår, som sikrer, at der ikke opstår forurening eller væsentlige gener. I forbindelse med sagen har kommunen været i dialog med ansøger og der er drøftet alternativ placering. Af logistiskmæssige årsager ønsker ansøger, at fastholde den ønskede placering. Det er Jammerbugt Kommunes vurdering, at der i forslaget til miljøgodkendelse er fastsat vilkår som sikrer, at der ikke opstår forurening eller gener (f. eks. vilkår 12, 13, 41, 42, 43).

- *På side 28 er oplyst at der er opsat kølebrønd fra Daka. Det sætter vi stor pris på som nabo, undrer mig dog over at den ikke placeres bagved anlæg, længst væk fra stuehusbyggeri.*

I den pågældende ansøgning følges bekendtgørelse og vejledning om opbevaring af døde dyr. Kølebrønden og afhentningsfrekvensen er tilpasset bedriftens størrelse. Placeringen er valgt af logistiskmæssige årsager (DAKA's afhentning). Jammer-

bugt Kommune har ved tilsyn konstateret, at regler for forhold omkring køleanlægs brug, vedligehold og rengøring følges og har ikke haft bemærkninger.

- *Lugt*

Med den husdyrproduktion, som er til stede på nuværende tidspunkt 1155 årssøer med smågrise til 8 kg. svarende til 268,60 DE er min situation som nabo tæt på således, at jeg ca. 75% af alle dagene i den del af haven, som vender mod nord, ikke kan færdes på grunden tæt ved nr. 82 uden jeg bliver generet af lugten fra grise-staldene.

Princippet for lugtberegningen er, at man ud fra oplysninger om dyreart, staldsystem og maksimale staldbelægning beregner den nødvendige geneafstand, som er den afstand der minimum skal være fra kilden før det vurderes, at genekriterierne kan overholdes. Genekriterierne er et udtryk for, hvor meget lugt omboende i forskellige typer beboelsesområder må udsættes for, før det kan betegnes som værende "væsentlige lugtgener".

Det elektroniske ansøgningssystem (www.husdyrgodkendelse.dk) foretager lugtemissions og lugtgeneberegninger.

Jammerbugt kommune har kontrolleret de forudsætninger ansøger har anvendt som grundlag for beregningen som er foretaget af det elektroniske ansøgningssystem (www.husdyrgodkendelse.dk) og har vurderet, at husdyrlovens krav er overholdt. Der er endvidere stillet vilkår i miljøgodkendelse som skal sikre, at husdyrloven overholdes.

- *Ved vestenvind og ved udspredning af gylle eller andet foretagende med/ved gyllebeholderen, kommer der en grim gyllelugt.*

Der kan forekomme lugt i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Udbringning af husdyrgødning foregår dog i kortere perioder, få gange om året. Særligt vedrørende lugt bemærkes, at det er praksis ved reguleringen af husdyrbrug at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzone må derfor acceptere visse af de ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug. Således må beboere i landzone tåle mere lugt fra husdyrbrug end beboere i byzone.

Det skal endvidere bemærkes, at der er etableret fast overdækning på gyllebeholderne og at der er stillet følgende vilkår til beholderne:

Gyllebeholder nr. 1, 2, 3 og 4 skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen.

- *I al denne gene med lugt, har det undret mig meget, at griseavler Lene Overgård Nørgaard lægger den faste husdyrgødning lige op af skellet nord for min have /skov. Hvorfor kan det ikke lægges et andet sted, frem for lige op af en have med beboelse.*

Følgende er gældende lovgivning:

Oplagring af fast gødning må kun ske på møddinger, der er indrettet efter bestemmelserne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, eller i en lukket container, placeret på et befæstet areal med tæthed, som angivet i samme bekendtgørelse, og der skal være afløb til en møddingsaftbeholder eller lignende.

Er der tale om kompost (tørstofindhold på mindst 30 pct.) må det dog oplagres i marken, såfremt oplaget er overdækket med kompostdug eller lufttæt materiale. Oplaget skal opfylde afstandskravene i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, og må ikke medføre risiko for forurening af grund- eller overfladevand. Afstandskravet til naboskæl er: 30 m og til 15 m til offentlig vej

Ansøger er bekendt med reglerne men for god ordens skyld vil kommunen informere om gældende lovgivning.

- *Transport og støj fra maskiner*

Jammerbugt kommune har vurderet, at transporterne til og fra ejendommen svarer til en bedrift af den ansøgte størrelse. Med hensyn til støjen vil der i forbindelse med den daglig drift være hørbar støj. Ansøger er indstillet på at det tilstræbes, at støjende aktiviteter afholdes i tidsrummet 7-17. Dog med undtagelse af den periodevise markdrift, hvor virksomheden er afhængig af vejret

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klageberettigede er enhver, der har individuel, væsentlige interesse i sagens udfald, samt de i miljøbeskyttelseslovens §§ 98-100 nævnte klageberettigede organisationer mv. i det omfang, de er klageberettigede i den konkrete sag.

En eventuel klage bedes sendt til Jammerbugt Kommune, så vidt muligt elektronisk på raadhus@jammerbugt.dk. Klagen skal være kommunen i hænde senest 4 uger efter afgørelsen er meddelt, hvilket vil sige den **9/7 2012** inden kontortidens ophør.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at der indbetales et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr.

Oprævning af gebyret sendes fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra Jammerbugt Kommune. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Denne afgørelse kan i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 101 indbringes for domstolene indtil 6 måneder fra den dato, hvor afgørelsen er meddelt, eller hvis sagen påklages, inden 6 måneder efter, at den endelige administrative afgørelse foreligger.

Mariane Eduardsen
Team Miljø

Kopi af udkast til denne afgørelse er sendt til:

- Lene Overgaard Nørgaard, Hanstholmvej 3, 7900 Nykøbing M
- Liselotte V Husted & Anders Husted, Gøttrupstrandvej 160, 9690 Fjerritslev
- Dragos Mihai Zelinca & Giuliano Mihail Negrea, Gøttrupstrandvej 82, 9690 Fjerritslev
- Solvejg Lilli Grishauge & Finn Grishauge, Gøttrupstrandvej 122, 9690 Fjerritslev
- Hans Øjvind Winther Kjeldsen, Gøttrupstrandvej 142, 9690 Fjerritslev
- Henrik Johannes Klit, Gøttrupstrandvej 85, 9690 Fjerritslev
- Holger Have Winther Kjeldsen & Jens Have Winther Kjeldsen, Gøttrupvej 330, 9690 Fjerritslev
- Ivan Schade Larsen, Gøttrupstrandvej 65, 9690 Fjerritslev
- Jesper Klejs Lund, Gøttrupstrandvej 81, 9690 Fjerritslev
- Karsten Fuglsang Andreasen, Gøttrupstrandvej 30, 9690 Fjerritslev
- Lillian Nøhr, Gøttrupstrandvej 98, 9690 Fjerritslev
- Martinus Christensen, Gøttrupstrandvej 34, 9690 Fjerritslev
- Vibeke Thorning & Per Harpøth Thorning, Gøttrupstrandvej 32, 9690 Fjerritslev
- Per Riisager Brun, Bygholmvej 429, 9690 Fjerritslev
- Pernille Halkjær Justesen & Thomas Warmdahl Mikkelsen, Gøttrupstrandvej 58, 9690 Fjerritslev
- Svend Greibe Nielsen, Gøttrupstrandvej 60, 9690 Fjerritslev
- Lise-Lotte Tinggaard Nielsen & Søren Ejvind Nielsen, Gøttrupstrandvej 110, 9690 Fjerritslev
- Tobias Bach, Gøttrupstrandvej 128, 9690 Fjerritslev
- Den selvejende institution Vesterstrand Rideskole, C/O Inger Lise Jensen, Ullerupvej 40, 9670 Løgstør
- Advokatfirmaet Advonord, Østergade 15 2., 9690 Fjerritslev, (boet efter Asger Graven, Gøttruprimmevej 65, 9690 Fjerritslev)
- Miljø og Natur v. Jakob Altenborg, Frellingvej 27, 8560 Kolind – email: jakob@miljoeognatur.dk

Kopi af denne afgørelse er sendt til :

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 84:

- Lene Overgaard Nørgaard, Hanstholmvej 3, 7900 Nykøbing M
- Ivan Schade Larsen, Gøttrupstrandvej 65, 9690 Fjerritslev
- Lillian Nøhr, Gøttrupstrandvej 98, 9690 Fjerritslev
- Miljøcenter Aalborg, Niels Bohrs Vej 30, 9220 Aalborg Ø – via e-mail: aal@nst.dk.
- Sundhedsstyrelsen: Embedslægeinstitutionen Nord, Nytorv 7, 2. Sal, 9000 Aalborg – via e-mail: nord@sst.dk.

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 85:

- Danmarks Fiskeriforening, H.C. Andersens Boulevard 37, 1553 Købehavn V – e-mail: mail@dkfisk.dk.
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Kirkedalsvej 4, Vedslet, 9732 Hovedgård – e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk.
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 København V e-mail: ae@aeraadet.dk.
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, postbox 2188, 1017 København K – e-mail: fbr@fbr.dk.

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 86 – lokale foreninger:

- DN Jammerbugt – e-mail: jammerbugt@dn.dk
- Danmarks sportsfiskerforbund Miljøkoordinator: Per Sonnesen, Asgård 48, 9700 Brønderslev – e-mail: per.sonne@mail.tele.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 87 – landsdækkende foreninger:

- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N – e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø – e-mail: dn@dn.dk.
- Danmarks Sportsfiskerforbund – e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk.
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V – email: natur@dof.dk

Andre

- Miljø og Natur v. Jakob Altenborg, Frellingvej 27, 8560 Kolind – email: jakob@miljoeognatur.dk

Generelle Forhold

Drift og indretning

1. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den vedlagte miljøteknisk beskrivelse og med de ændringer der fremgår af godkendelsens vilkår.

Information og ændringer på virksomheden

2. Ændringer i ejerforhold (eller hvem der har ansvar for driften) skal meddeles til kommunen.
3. Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til godkendelsen, skal anmeldes til kommunen inden gennemførelsen. Kommunen vurderer om de aktuelle planer for ændring / udvidelse kan ske inden for rammerne af denne godkendelse.
4. De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften
5. Sker der ændringer af udbringingsarealerne eller får de tilført yderligere husdyrgødning, skal dette vurderes / godkendes af Jammerbugt Kommune.

Gyldighed

6. Hvis det godkendte produktionsomfang ikke er opnået senest 11. juni 2015 bortfalder dog den del, der ikke er udnyttet. D.v.s. at miljøgodkendelsen reduceres til det opnåede niveau.

Retsbeskyttelse

7. Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Retsbe-

skyttelsens udløber i 2020. Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 40 stk. 2.

Revurdering

8. Virksomhedens miljøgodkendelse skal, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10 år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt, at foretage den første revurdering i 2020.

Ophør

9. Ophører driften af det erhvervs-mæssige dyrehold (dvs. < 3 DE) skal dette meddeles til Jammerbugt Kommune.
10. Ved ophør af bedriften, skal ejer foretage oprydning i et sådant omfang, at forureningsfare undgås.

Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

Placering i landskabet og bygningsmæssige forhold

11. Den nye smågrise- og slagtesvinestald, skal have et grundplan på ca. 4800 m², og må højst være 9 meter fra jord til tagryg. Facader og tag beklædes med ikke-reflekterende materiale i (farve) nuancer.
12. Der skal plantes omkring de 4 gyllebeholdere. Der skal etableres en stedse vedligeholdt beplantning, som i løbet af 4-5 år giver en vedvarende, effektiv afskærmning. Beplantningsbæltet skal bestå af min. 3 rækker, og være plantet senest ét år efter gyllebeholderne er opført.

Afstande i forhold til naboer m.v.

13. De 3 nye gyllebeholdere kan opføres indtil 4 meter fra naboskel, såfremt de placeres som angivet i projektet.

Husdyrholdet, staldanlæg og drift

14. Ejendommen har tilladelse til et dyrehold på 1300 årssøer ~ 307,12 DE, 37000 smågrise(8-30 kg) ~ 164,78 DE, 9500 slagtesvin(30-107 kg) og 1000 polte(30-60 kg) ~ 276,64 DE svarende til i alt 748,54 DE.
15. Den samlede produktion må ikke overstige 748,54 DE på årsplan. Inden for de enkelte husdyrgrupper tillades afvigelser i DE på +/- 5 % på årsplan, så længe det maximale antal DE ikke overstiges.

16. Den godkendte produktion skal foretages jævnt fordelt over året.

Anlæg

Ventilation

17. Etablering af nye ventilationsanlæg fra stalde skal sikre, at afkastet sker lodret gennem skorsten uden afdækning. Afkasthøjden skal være mindst 0,7 m over tagryg. Afkasthastigheden skal være mindst 9 m/sek.
18. Ventilationsanlæggene skal vedligeholdes og efterses i henhold til producentens anvisninger for det pågældende anlæg.

Fodring

Slagtesvin (30 – 107 kg)

19. Den totale mængde P ab dyr pr. år beregnet som P ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin skal være mindre end 4910 kg P pr. år.

Følgende ligning er anvendt til beregning P ab dyr pr. slagtesvin ((= afgangsvægt – indgangsvægt) x FVsv pr kg tilvækst x gram fosfor pr. FVsv/1000) – ((afgangsvægt – indgangsvægt) x 0,0055 kg p pr. kag tilvækst)

Faktor	Værdi
Indgangsvægt	30
Afgangsvægt	107
FEsv pr. kg tilvækst	2,84
Gram P pr. FE	4,3
Antal dyr	9500

Slagtesvin (30 – 60 kg)

20. Den totale mængde P ab dyr pr. år beregnet som P ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin skal være mindre end 202 kg P pr. år.

Følgende ligning er anvendt til beregning P ab dyr pr. slagtesvin = ((afgangsvægt – indgangsvægt) x FVsv pr kg tilvækst x gram fosfor pr. FVsv/1000) – ((afgangsvægt – indgangsvægt) x 0,0055 kg p pr. kag tilvækst)

Faktor	Værdi
Indgangsvægt	30
Afgangsvægt	60
FEsv pr. kg tilvækst	2,84
Gram P pr. FE	4,3
Antal dyr	1000

21. Der skal føres en logbog eller en produktionskontrol, hvor af følgende skal fremgå:

- antal producerede dyr
- gennemsnitlige vægtintervaller (indgangs-, og afgangsvægt/slagtevægt)
- foderforbrug pr. kg. tilvækst
- det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FEsv i foderblandingerne

Smågrise

22. Den totale mængde P ab dyr pr. år beregnet som P ab dyr pr. smågris x det årlige antal producerede smågrise skal være mindre end 4266 kg P pr. år.

Følgende ligning er anvendt til beregning:
 = ((afgangsvægt – indgangsvægt) x FVsv pr kg tilvækst x gram fosfor pr. FVsv/1000) – ((afgangsvægt – indgangsvægt) x 0,0049 kg p pr. kag tilvækst)

Faktor	Værdi
Indgangsvægt	8
Afgangsvægt	30
FEsv pr. kg tilvækst	1,95
Gram P pr. FE	5,2
Antal dyr	37000

23. Der skal føres en logbog eller en produktionskontrol, hvor af følgende skal fremgå:

- antal producerede dyr
- gennemsnitlige vægtintervaller (indgangs-, og afgangsvægt)
- foderforbrug pr. kg. tilvækst
- det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FEsv i foderblandingerne

Søer (løbe- og drægtighedsstald)

24. Den totale mængde P ab dyr pr. år beregnet som P ab dyr pr. årssø x antal årssøer skal være mindre end 4,01 kg P pr. år

Søer (farestald)

25. Den totale mængde P ab dyr pr. år beregnet som P ab dyr pr. årssø x antal årssøer skal være mindre end 5,24 kg P pr. år.

Følgende ligning er anvendt til beregning:
 P ab dyr pr årssø = (FE pr årssø x gram fosfor pr. FE)/1000 – 0,58 – (antal fravænnede grise pr. årssø x fravænningsvægt x 0,006 kg P pr. kg tilvækst).

Faktor	Værdi
Antal fravænnede pr. årssø stk.	27,5
Vægt ved fravæning	8,0
FEsv pr. årssø	1520

26. Der skal føres en logbog eller en produktionskontrol, hvor af følgende skal fremgå:

- antal årssøer
- grise pr. årssø
- fravænningsalder og – vægt
- foderforbrug
- det gennemsnitlige indhold af fosfor pr .FEsv i foderblandingerne.

For alle dyretyper gælder:

27. P ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder svarende til den periode, som gælder for beregning af type 2-korrektionsfaktoren i gødningsregnskabet.
28. Der skal udarbejdes en blandedeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.

Energi og vandforbrug

29. Staldmekanik (mølleri, foderanlæg) renholdes og serviceres, mindst 1 gang om året.
30. Ventilationsanlægget kontrolleres 1 gang pr. år af et autoriseret firma. Anlægget serviceres og justeres i henhold til producentens beskrivelse for optimal drift.

Spildevand herunder regnvand

31. Det er forudsætning for opførelse af de nye staldbygninger, at der opnås en særskilt udledningstilladelse / nedsivningstilladelse. Eventuel nedsivning af overfladevand skal ske til særskilt nedsivningsanlæg
32. Al vask af traktorer, maskiner, redskaber og dyretransportvogn skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevandet til gyllebeholder. Udbringning skal ske jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning af husdyrgødning / spildevand.

Affald

33. Affald skal håndteres efter den til enhver tid gældende bekendtgørelse om affald og i

henhold til kommunens affaldsregulativer.

34. Anlægget skal være tilmeldt den kommunale ordning, for afhentning af dagrenovation og indsamlingsordning for "farligt affald" (Miljøbil Erhverv) og "særligt affald" (kanyler og medicinrester)
35. Affald skal opbevares og bortskaffes efter kommunens regulativer. Dette betyder bl.a. at al farligt affald skal sorteres i separate beholdere og at aflevering til rette modtager skal kunne dokumenteres overfor kommunen.

Råvarer og hjælpestoffer

36. Tankning af diesel skal foregå på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb via olieudskiller, eller således at spild kan opsamles
37. Tankpistol må ikke kunne fastlåses under påfyldning.
38. Såfremt der på bedriften anvendes flydende handelsgødning skal det opbevares i tanke på fast plads med afløb til gyllebeholderen

Driftsforstyrrelser eller uheld

39. Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbrugget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.
40. "Nærved uheld" skal noteres, og der skal uarbejdes procedure med henblik på at forebygge situationen fremover. Driftsperso-

nalet skal gøres bekendt med proceduren.

Gødningsproduktion og -håndtering

Flydende husdyrgødning

41. Gyllebeholder nr. 1, 2, 3 og 4 skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
42. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
43. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
44. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.
45. Der skal føres en logbog for gyllebeholderne, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
46. Monteres der en stationær pumpe på beholderen skal der sættes en låsemekanisme på pumpens startrelæ, således den kun kan startes af bedriftens personale. Startrelæ skal opsættes ved beholder så det straks opdages hvis pumpen startes ved en fejl. Hvis der ikke opsættes en stationær pumpe / hvis den stationære pumpe fjernes, kan der ses bort fra dette vilkår.

47. Gyllebeholderne skal gennemgå en autoriseret beholderkontrol hvert 10. år

48. Hvis en gyllebeholder tages ud af drift, skal den rengøres. Såfremt gyllebeholderen afmeldes beholderkontrol, skal den gøres uanvendelig inden førstkomende 1. januar.

Gylleforsuring

49. I alle staldafsnit skal der etableres et forsøringsanlæg i henhold til ansøgningen (efter BAT-blad "svovlsyrebehandling af gyllen i slagtesvinestalde"). Anlægget skal være i drift året rundt (8.760 timer/år).
50. Enhver type af driftsstop skal registreres sammen med årsagen dertil.
51. Til sikring mod forurening af jord, undergrund og grundvand med syrespild ved lækage på syretanken, skal syretanken være dobbeltskyloget og forsøringsanlæg med tilhørende syretank skal placeres på støbt bund med mulighed for opsamling af minimum den mængde syre, som syretanken kan indeholde.
52. Gyllens pH skal registreres løbende ved hjælp af datalogning
53. Gyllens pH-værdi i processtanken inden hver behandling skal i gennemsnit ligge på maksimalt pH 6,0 på månedsbasis.
54. Der skal indgås fast serviceaftale med producenten om kontrol jf. servicemanualen, herunder kalibrering af pH-målere, minimum 2 gange årligt. Kontrol og kalibrering skal noteres i ejendommens driftsjournal og kopi af kontrolrapporten skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden i minimum 5 år.

55. Korrekt drift af anlægget skal kunne dokumenteres på tilsynsmyndighedens forlangende.

Gylleseparering

56. Der skal etableres et gyllesepareringsanlæg med skruepresse.

57. Der skal indgås skriftlig aftale om afsætning af fiberfraktioner udskilt af husdyrgødningen udenfor husdyrbruget. Aftalen skal som minimum indeholde følgende oplysninger:

- a. Leverandørens og modtagers navn, adresse og CVR-nummer
- b. hvor mange kg kvælstof og hvor mange kg fosfor, som aftalen omfatter.

58. Der skal indgås skriftlig aftale med producenten om årligt serviceeftersyn af gyllesepareringsanlægget.

59. Vedligeholdelse af gyllesepareringsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

60. Skriftlige aftaler om afsætning af fiberfraktioner, den skriftlige serviceaftale samt de årlige service rapporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Anden organisk gødning

61. Al anvendelse i markdriften af spildevandsslam, bioaske og øvrigt affald til jordbrugsformål, jordforbedrende midler samt øvrige produkter med indhold af kvælstof og fosfor skal årligt oplyses og dokumenteres overfor tilsynsmyndigheden.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

Lugt

62. Driften af husdyrbruget må ikke give anledning til unødige lugtgener for naboer.

63. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

Transport

64. Såfremt det anslåede årlige antal transportere i forbindelse med projektet, der fremgår af skema side 25, overstiges med mere end 10 %, skal kommunen kontaktes og vurdere, om det medfører væsentlige gener for de omkringboende.

Støj fra anlægget og maskiner

65. Driften må ikke give anledning til væsentlige støjgener udenfor ejendommens areal. Hvis der efter kommunens vurdering opstår støjgener, der vurderes at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Ved vurdering af støjgeneres væsentlighed tages udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser.

66. Ejendommens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier,

målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer: Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede lydtryksniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver referencetiden inden for den pågældende periode.

Tidsrum	Grænse dB(A)
Mandag – fredag kl. 07.00 – 18.00 Lørdag kl. 07.00 – 14.00	55
Mandag – fredag kl. 18.00 – 22.00 Lørdag kl. 14.00 – 22.00 Søn- og helligdage kl. 07.00 – 22.00	45
Alle dage kl. 22.00 – 07.00	40

Skadedyr

67. Der skal på landbruget foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium.
68. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).
69. Der skal føres driftsjournal, for hvornår der er foretaget fluebekæmpelse og hvilke midler der er anvendt.

Støv

70. Fodersiloer skal indrettes, således at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås.

Lys

71. Mellem solnedgang og solopgang skal porte holdes lukkede og andre staldåbninger afskærmede for at reducere lysgenerne for omboende. Portene kan dog åbnes kortvarigt ved ind- og udkørsel.
72. Udendørs pladsbelysning skal forsynes med bevægelsessensorer, der sikrer, at lyset kun er tændt i op til en halv time ad gangen.

Påvirkning fra arealerne

Udbringingsarealer

73. Der må maksimalt udbringes husdyrgødning på bedriftens arealer svarende til 14,00 DE per planår (1/8-31/7), og således at der på bedriftens arealer ikke udbringes mere end 0,99 DE/ha. Der må derudover ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk gødning som f.eks. affald.
74. Ifølge udvaskningsberegningerne skal der dyrkes efterafgrøder på 5 % af efterafgrødegrundarealet udover de gældende regler.
75. Fosforoverskuddet må ikke overstige 11,6 kg P/ha/år. Det forudsættes at der ikke tilføres fosfor med handelsgødning /uorganisk gødning, såfremt der er balance eller fosforoverskud på arealerne (startgødning til majs undtaget). Der må ikke tilføres arealerne anden organisk gødning med indhold af fosfor.
76. Ved udbringning af husdyrgødning på ubevoksede arealer skal det nedbringes hurtigst muligt og inden 6 timer.

Påvirkninger af søer og vandløb

77. Der må ikke etableres afvandringsrender på markerne til afledning af vand til åer, bække, grøfter, dræn eller søer.

Kvælstof og fosfor til overfladevand

78. Der må maksimalt udbringes husdyrgødning på bedriftens arealer svarende til 14,00 DE per planår (1/8 - 31/7), og således at der på bedriftens arealer ikke udbringes mere end 0,99 DE/ha. Der må derudover ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk gødning som f.eks. affald.

79. Ifølge udvaskningsberegningerne skal der dyrkes efterafgrøder på 5 % af efterafgrødegrundarealet udover de gældende regler.

80. Fosforoverskuddet må ikke overstige 11,6 kg P/ha/år. Det forudsættes at der ikke tilføres fosfor med handelsgødning/uorganisk gødning, såfremt der er balance eller fosforoverskud på arealerne (startgødning til majs undtaget). Der må ikke tilføres arealerne anden organisk gødning med indhold af fosfor.

81. Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation herfor for de seneste 5 år f.eks. i form af kopier af de indsendte gødningsregnskaber eller ansøgninger vedrørende enkeltbetalingsordningen.

82. Ansøger er ansvarlig for, at gylleudbringning på gylleaftaler udføres i henhold til de vilkår, der er opsat i godkendelsen for det enkelte areal. Vilkåret omfatter kun de aftalearealer, hvorpå ansøger leverer gyllen udbragt.

Renere Teknologi - BAT

83. I polte- og drægtighedsstalden, farestalden og aflastningsstalden skal staldafsnittene leve op til bedste tilgængelige staldsystem senest ved næste gennemgribende renovering.

Egenkontrol og dokumentation

84. Til dokumentation for, at vilkår vedrørende produktionsniveauer er overholdt skal opbevares: effektivitetskontroller / slagteriafregninger / andre kvitteringer for afsatte dyr.

85. Til dokumentation for, at vilkår vedrørende fodringen er overholdt skal der opbevares foderanalyser, faktura for indkøbt foder og effektivitetskontrol.

86. Til dokumentation for, at vilkår vedrørende sædskifter / efterafgrøder / kvælstofkvote er overholdt skal opbevares gødningsregnskaber og ansøgninger om støtte efter enkeltbetalingsordningen m.v.

87. Den ovennævnte dokumentation skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.

Beskrivelse og vurdering af det ansøgte

- miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Generelle forhold

Beskrivelse

Der ønskes udvidelse af eksisterende soproproduktion på 1155 årssøer med smågrise til 8 kg svarende til 268,60 DE til 1300 årssøer, 37000 smågrise(8-30 kg), 9500 slagtesvin(30-107 kg) og 1000 polte(30-60 kg) svarende til i alt 748,54 DE.

Der vil blive bygget en ny smågrise - og slagtesvinestald, samt tre nye gyllebeholder med fast overdækning.

Der ønskes en udvidelse i to etaper, 1. etape omfatter udvidelse til 1300 søer, 1000 polte (30-60 kg) og 9500 slagtesvin (8-107 kg). 2. etape omfatter etablering af nye klimastalde til yderligere 27.500 smågrise.

Desuden ønskes der fleksibilitet med hensyn vægtintervallet for slagtesvin. Således ønskes der mulighed for at producere 17.500 polte (30-60 kg) og 4200 slagtesvin (30-107 kg) i stedet for 9500 slagtesvin. Den indsendte ansøgning tager udgangspunkt i 9500 slagtesvin, da denne produktion kan betegnes som worstcase. Der indsendes fiktiv ansøgning med beregninger på alternativ produktionssammensætning. Den fiktive ansøgning har nr. 21475.

Der er 420 meter til nærmeste enkelt liggende nabo, samt 1278 meter til nærmeste samlede bebyggelse og 5564 meter til nærmeste byzone. Geneafstanden til nærmeste nabo er beregnet til 388 meter og til samlet bebyggelse og byzone er den henholdsvis 108 og 1252 meter.

Der er tale om en eksisterende svineproduktion ca. 1,2 km sydvest for landsbyen Gøttrup. Området er generelt præget af landbrugsjord, ikke særligt kuperet, men med mange hegn. Der findes flere mindre bevoksninger ved moser og enge. Få enkeltstående træer. Nærmeste større skovområde, Klim Bjerg plantage, ligger ca. 6,7 km nord for ejendommen. Nordøst for ejendommen, ca. 1,3 km, ligger en større sø lige øst for Gøttrup by. Et EU-habitat- og fuglebeskyttelses område ligger ca. 1,5 km sydvest for ejendommen. I forbindelse med det ansøgte projekt skal der bygges en ny tvillingstald kombineret som smågrise - og slagtesvin /polte stald. Ejendommens lokalisering ses af bilag 1.

Anlægget og arealerne ligger i "jordbrugsområde" i henhold til Jammerbugt Kommunes helhedsplan 2009.

Bygninger ligger på lavbundsarealer, men ikke på arealer der er udpeget til vådområder.

Ejendommen er ikke beliggende i et område med særligt værdifuldt landskab eller værdifulde kulturmiljøer.

Anlægget er beliggende udenfor fredninger, strand- klit-, sø-, å- og fortidsmindebeskyttelseslinjer samt kirke- og skovbyggelinjer.

Generelle afstandskrav:

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidige byzone	5564 m	Fjerritslev	50 m
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidige sommerhusområde	5000 m	Nord for Fjerritslev	50 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål	1224 m	Gøttrup	50 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	2918 m	Ørebroskole	50 m
Nabobeboelse	190 m	Med landbrugspligt	50 m
Nabobeboelse u. landbrugspligt	420 m		50 m

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Beboelse på samme ejendom	116 m	Fra ny stald	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	➤ 25 m		25 m
Fælles vandindvindingsanlæg	1450 m	Gøttrup Vandværk	50 m
Enkelt vandindvindingsanlæg	680 m		25 m
Vandløb	895 m		15 m
Dræn		Ingen dræn inden for 15 m	15 m
Sø	32 m		15 m
Privat fælles vej/ offentlig vej	143 m		15 m
Naboskel	4 m		30 m

Byggeriet overholder ikke alle de generelle afstandskrav. Afstanden til naboskel er under 30 meter, og der søges om dispensation for afstandskravet. Der er ingen bygninger på nabomatriklen og det vurderes som uden betydning for driften af arealet, at der etableres bygninger i ansøgte afstand. Ifølge ejer er det som udgangspunkt ikke muligt at flytte bygningerne væsentligt. Bygningerne er placeret på ejendommen ud fra en logistiskmæssig overvejelse omkring flytningen af grise. Derfor er der en linje fra den nuværende drægtighedsstald til de nye stalde, således at gavlene mod nord alle er på linje. Dette skaber både et pænere byggeri, men sikrer også den letteste adgang til de nye stalde.

Vurdering

Jammerbugt Kommune vurderer, at det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed og imødekommer ansøgningen om dispensation fra afstandskravene. Udvidelsen vil ikke forringe de landskabelige-, kulturhistoriske-, naturmæssige, geologiske eller rekreative værdier i området.

Det vurderes endvidere, at de stillede vilkår ved bedriftens ophør, er tilstrækkelige i forhold til at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende miljømæssig stand herunder hensyn til varetagelse af landskabelige hensyn.

Indretning og drift

Beskrivelse

Stalde

Staldenes indretning ses i nedenstående skema, og deres placering ses af bilag 2.

Fordeling på dyregrupper og dyreenheder:

Stald nr.	Dyrehold	Staldsystem (gulvsystem og udmugningssystem)	Vægt/alder	Stipladser (antal individer)	DE
1	Aflastningsstald Årssøer	Kasse stier delvist spaltegulv, vakuum		30	2,14
1	Aflastningsstald Polte	Drænet gulv+ spalter (33/67)	30-60 kg	1000	8,9
1	Aflastningsstald Smågrise	Klimastald, delvis spaltegulv	8-30 kg	2000	8,91
2	Drægtige	Løsgående, delvist spaltegulv, vakuum		1300	214,54
3	Faresøer /løbesøer	Kasse stier delvist spaltegulv, vakuum		1270	90,44
4	Smågrise	Klimastald, drænet gulv+ spalter(50/50)	8-30 kg	35.000	155,87
4	Slagtesvin	Drænet gulv+ spalter (33/67)	30-107 kg / 30-60 kg	9500	267,74
DE i alt					748,54

Materialevalg

Bygning		Grundplan ca.	Bygningshøjde ca.	Taghældning	Bygningsmaterialer /farver	Anvendelse
	Farestald	2740 m ²	9 m	20 °	Gule egeprægede mursten, ubehandlet eternittag.	Søer
	Drægtigheds og løbestald	3044 m ²	9 m	20 °	Gule egeprægede mursten, ubehandlet eternittag.	Søer/polte
Ny	Smågrise- og slagtesvin stald	4785 m ²	9 m	20 °	Gule egeprægede mursten, ubehandlet eternittag, grå stålpladeudhæng gavlkanter røde, vinduer og døre grå plast.	Smågrise slagtesvin
	Stald i 3 sektioner	1130 m ²	6 m	20 °	Gule mursten, eternittag.	Søer, polte og smågrise
	Stuehus	170 m ²	6 m		Gule mursten, rødt tegltag	Beboelse
Ny	Gyllebeholder	4500 m ³	2,5 m		Betonelementer, overdækket	Gylle
Ny	Gyllebeholder	4500 m ³	2,5 m		Betonelementer, overdækket	Gylle
Ny	Gyllebeholder	4500 m ³	2,5 m		Betonelementer, overdækket	Gylle
	Gyllebeholder	4500 m ³	2,5 m		Betonelementer, overdækket	Gylle

Alle eksisterende stalde er forsynet med undertryksventilation med luftindtag diffust eller ved loft/vægventiler. Loft- og vægventilerne fungerer ligeledes som nødoplukning ved strømsvigt. Der er separat styring på hver sektion, som styrer alt med varme/ventilation og overbrusning og alarm. Afkastene er 1 meter over taget, og ikke over tagryggen. Afkasthastigheden er maks. 9 m/s. Ventilationen er frekvensstyret

Tagvand ledes til faskine til nedsivning.

Afskærmende beplantning

Der findes allerede beplantning på ejendommen, der fungerer som afskærmning. Da tilbygningerne placeres på vestlig side af de allerede eksisterende bygninger og vejen går forbi på den østlige siden af de eksisterende bygninger, er der ikke behov for yderlig beplantning i forhold til vejen. Tilbygningerne og gyllebeholderne vil kunne anes syd fra, men da der ikke større veje eller boliger i den retning, er der ikke behov for afskærmende beplantning. Nordvestlig retning finders der hegn mellem Storestrand og Gøttrupstrandvej 58 og ejerne her vil derfor ikke blive visuelt påvirket af udvidelsen.

Foder

Der anvendes hjemmeblandet foder, som opbevares i siloer i foderladen

Der er en opbevaringskapacitet 150 tons foder på ejendommen, som svarer til ca.14 dages forbrug.

Korn opbevares i foderladen.

Sprøjtemidler

Der opbevares ingen pesticider på ejendommen, da alt markarbejde foretages af Agro Mors.

Vandforbrug

Type	Forbrug før	Forbrug Efter
Årligt forbrug af drikkevand	5600 m ³	16800 m ³
Årligt forbrug af vaskevand til vask af stalde	390 m ³	1500 m ³
Årligt forbrug af vaskevand til vask af maskiner	0 m ³	0 m ³

* Drikkevandet er beregnet ud fra standard normer for vandforbrug i "Håndbog i svinehold 2008"

Ejendommen forsynes med vand fra Gøttrup Vandværk.

Vandbesparende foranstaltninger

Stophaner på vandslanger.

Drikkeventiler er i alle staldbygninger placeret over krybberne, så vandspild undgås.

Energiforbrug

Type	Forbrug før	Forbrug Efter
Elforbrug	280.000 kWh	650.000 kWh
Fyringsolie stuehus	2400 l	2400 l
Fyringsolie stald	25.000 l	50.000 l
Dieselolie til markbruget	0 l	0 l

Energibesparende foranstaltninger

Belysning:

Der bruges energisparepære/lavenergi belysning

Lamper rengøres jævnligt

Lyset styres af tænd/slukure samt med LUX følere. I løbe/drægtighedsstalden, farestalden, smågrisestalden, slagtesvinsstalden og aflastningsstalden er lyset tændt fra 6-20.

Det skal understreges at tidspunkterne for lys er vejledende og der vil kunne være daglige og sæsonmæssige udsving i varigheden af tændt lys.

Ventilation:

Alle eksisterende stalde er undertryksventilerede med luftindtag igennem loft / vægventiler eller diffus. For de nye projekterede staldbygninger er planlagt combidiffus ventilationssystem. De mekaniske ventilationssystemer i de eksisterende staldbygninger rengøres efter hvert hold – svarende til ca. hver 15. uge – i forbindelse med den almene iblødsætning og vask efter hold. Herved fjernes snavs i ventilatorer og luftafkast, som kan yde modstand mod luften og dermed medvirke til at øge strømforbruget. Al ventilation er styret af et computerstyret temperaturreguleret styringssystem, der sikrer at ventilationen kører optimalt både med hensyn til temperatur og fugt i staldene, og i forhold til elforbruget.

Transport:

- Køretøjer vedligeholdes og tomgangskørsel undgås.
- Udbringning af husdyrgødning:
 - De fleste af udbringningsarealerne som tilhører ejendommen, over halvdelen, ligger tæt på ejendommen, mens resten ligger i kort afstand.
 - De aftalearealer som tilhører Agro Mors, ligger nogle af arealerne tæt på "Storrestrand", mens andre arealer ligger på noget større afstand. Til disse arealer vil transporten af gyllen foregå med lastbil.
- Bortkørsel af fibermassen foregår med lastbil.

Korntørring:

Der findes ingen korntørreri på ejendommen. Foderkornet bliver tilkørt løbende.

Olietanke

Der forefindes en ca. 2500 liter godkendt dieselolietank placeret på fast bund i maskinhuset. Fyringsolie til staldene opbevares i typegodkendte 5000 l beholdere på fast bund mellem fare- og drægtighedsstaldene. På ejendommen findes en beholder der er placeret i foderladen. Beholderen står på fast gulv. Der forefindes savsmuld til opsamling af evt. spild.

Stalde

Stald, ensilageplads og gyllebeholdere etableres i henhold til landbrugets byggeblade og BAT-byggeblade (bedst tilgængelige teknik).

Vurdering

Jammerbugt kommune vurderer, at ejendommens staldinventar og drift med de stillede vilkår ikke giver anledning til væsentlig påvirkning.

Ophør af husdyrbruget

Beskrivelse

I forbindelse med ophør vil der blive truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at overlevere anlægget i forsvarlig miljømæssig tilstand.

- Den resterende husdyrgødning i kummer og tanke vil blive fjernet.

- Staldene vil blive rengjort og spildevandet kørt ud på dyrkede arealer i henhold til lovgivningen.
- Udtjent inventar og andet metal vil blive leveret til produkthandleren.
- Udtjent elektronisk udstyr vil blive leveret til genbrug.
- Andet affald vil blive afhændet efter miljølovens forskrifter.
- Gylletankene vil blive fjernet, når de ikke længere er brugbare for denne eller anden bedrift.

Vurdering

Det er fastsat i vilkår, at der skal træffes de nødvendige foranstaltninger ved ophør af driften for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage til en tilfredsstillende stand. Desuden er det fastsat i vilkår, at ophører driften af erhvervsmæssigt dyrehold (dvs. < 3 DE) skal dette meddeles til Jammerbugt Kommune.

Dyrehold og husdyrgødning

Beskrivelse

Dyrehold

Dyreholdet på "Storestrand" ønskes udvidet fra en produktion på 268,60 DE til 748,54 DE.

Dyretype	Nudrift Stk	Nudrift DE	Ansøgt Stk.	Ansøgt DE
Årsso Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	1155	187,63	0	0
Årsso Løsgående, delvis spaltegulv	0	0	1300	214,54
Årsso Kassestier, delvis spaltegulv	1155	80,97	1300	92,58
Smågrise Drænet gulv + spalter (50/50)	0	0	35000	155,87
Smågrise Toklimastald, delvis spaltegulv	0	0	2000	8,91
Slagtesvin Drænet gulv + spalter (33/67)	0	0	10500	276,64
I alt		268,60		748,54

Husdyrgødning

Udvidelse af dyreholdet medfører en forøget produktion af husdyrgødning. Der produceres således årligt 13.410 tons gylle.

(inkl. drikkevandsspild, rengøringsvand samt regnvand fra møddingsplads og gylletank jf. Landbrugets byggeblad 95.03-03).

Gyllen vil blive forsuret, separeret og fibermassen afsættes til biogasanlæg.

	Opført-årstal	Sidst kontrolleret - dato (10 års beholderkontrol)	Volumen-tons
Eks. Gyllebeholder I	2006		4500
Ny Gyllebeholder II	2012		4500
Ny Gyllebeholder III	2012		4500
Ny Gyllebeholder IV	2012		4500
I alt			18000

Alle gyllebeholdere er overdækket.

Ejendommens opbevaringskapacitet er opgjort ovenstående til i alt 18.000 tons. Med en årlig produktion af gylle på 13.410 tons, giver det en kapacitet til 16 mdr.'s opbevaring. Den tilstrækkelige kapacitet til 9 mdr.'s opbevaring er 10.050 tons. Der er en overkapacitet på 7950 tons, hvilket svarer til 7 mdr.

Vurdering

Dyrehold

De angivne DE er beregnet i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen¹, som var gældende på godkendelsestidspunktet.

Det vurderes, at der med rimelighed kan reguleres i besætningen, dog forudsat, at det samlede antal DE ikke overskrides, idet en normal malkekvægbesætning kræver en vis fleksibilitet med hensyn til opdræt.

Husdyrgødning

Håndteringen af gødning foregår som gylle. Der er krav om mindst 9 måneders opbevaringskapacitet til gylle. Da opbevaringskapaciteten efter udvidelsen er beregnet til 16 måneder, opfyldes kravet.

Transporter

Beskrivelse

Ejendommens beliggenhed bevirker, at hovedparten af ejendommens transporter sker ad offentlig vej. Gylletransporter og transporter med markafgrøder er sæsonbetonet, medens øvrig transporter med dyr og foder er jævnt fordelt over hele året.

Den interne transport på ejendommen er indrettet så den giver minimum gene for naboer.

Nedenstående ses en opgørelse over transporter i forbindelse med driften af "Storestrand":

Transporter	Før udvidelse			Efter udvidelse		
	Antal/år	Kapacitet pr. transport	Transportmiddel	Antal/år	Kapacitet pr. transport	Transportmiddel
Transport af foder og korn	110	30	Lastbil	160	30	Lastbil
Fyringsolie	5	5000 l	Lastbil	10	5000 l	Lastbil
Afhentning af smågrise	50	450	Lastbil	60	450	Lastbil
Afhentning af slagtesøer	50	4	Lastbil	50	5	Lastbil
Afhentning af slagtesvin	0	-	Lastbil	50	190	Lastbil
Afhentning af døde dyr	52	-	Lastbil	52	-	Lastbil

¹ 717 af 02/07 2009. Bek. om ændring af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

Biomasse til modtager	-	-	Lastbil	110	30	Lastbil
Udbringning husdyrgødning	220	25	Traktor	420	25/30	Traktor / lastbil
Affald	52	-	Lastbil	52	-	Lastbil
Transporter i alt	539			964		

Bemærkninger:

Generelt: Antallet af transporter bør betragtes som retningsgivende. I og med der er tale om levende organismer, kan både udbytter på markerne og stald variere fra år til år, hvilket naturligvis har indflydelse på antallet af transporter.

Husdyrgødning:

Der køres med husdyrgødning i vækstsæsonen, transporten vil stige med ca. 200 læs i forhold til nudrift. Reglerne for udkørsel vil blive overholdt. Transportvejene for gylle er vist på bilag.

Foder:

Kørsel i forbindelse med levering af foder vil stige med ca. 50 læs i forhold til nudrift. Der vil blive leveret foder hver uge. Alt foder bliver produceret på Gøttrupstrandvej.

Fibermasse:

Transport af fibermasse stiger fra 0 til ca. 110 læs.

Transportveje ses på bilag 3.

Vurdering

Bedriften ligger hensigtsmæssigt i forhold til til- og frakørselsforhold.

For at mindske gener fra transport henstilles det, at transport foregår indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

I forhold til BAT skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Det ansøgte vil betyde en forøgelse af antallet af transporter til og fra ejendommen. Forøgelsen af antallet af transporter er efter kommunens opfattelse ikke af et omfang, som vil indebære væsentlige forøgede gener om omkringboende.

Udspretningsarealer

Beskrivelse

Ejendommens samlede udspretningsareal areal udgør 14,11 ha. Øvrig gødning udbringes på ejendommens aftalearealer drevet af Agromors. Der er indsendt ansøgning om § 16 miljøgodkendelse af arealerne til Morsø Kommune.

Ejendommens udspretningsarealer ses af bilag 4.

For størstedelen af arealernes vedkommende er de beliggende omkring ejendommen.

Vurdering

Stort set alle bedriftens arealer ligger hensigtsmæssigt i forhold til naboer og byer. I henhold til begrebet "godt landmandskab" bør der tages et særligt hensyn ved driften af bynært beliggende arealer.

Endvidere er det fastsat i vilkår, at hvis der sker ændring i udbringningsarealerne skal dette forinden vurderes/godkendes af Jammerbugt Kommune, idet det kan medføre, at der skal udarbejdes et tillæg til miljøgodkendelsen eller evt. en § 16 godkendelse til arealerne.

Lugt, lys og støv

Beskrivelse

Lugt

Mange forhold kan influere på lugtbidraget. Ud over arten, antallet og størrelsen af dyr er det f.eks. staldindretning, ventilationsanlæggets udformning og styring, belægningsgrad, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem, overbrusningsanlæg og hygiejne i stalden.

Endvidere vil management med henblik på at sikre en veldefineret gødeadfærd især være vigtig, da lugten først og fremmest stammer fra gødningen.

I forbindelse med ansøgning om udvidelse af dyreholdet, er lugtbidraget i ansøgningsstyret for den ønskede udvidede produktion beregnet, jf. nedenstående skema:

Område-type	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Geneafstand, nudrift (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt?
Byzone	Ny	1252,20	0	0	0	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser / byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet Bebyggelse	Fmk	959,96	108,71	19,38	1138,53	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.
Enkelt bolig	Ny	485,67	388,55	87,47	408,10	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.

Udvidelse af dyreholdet medfører øget geneafstand.

Hensynet til naboer skal tilgodeses, og for så vidt angår vurderingen af om produktionen kan give anledning til lugtgener, kan der tages udgangspunkt i de beregnede geneafstande, idet genekriterierne kan betragtes som et givet områdes tålegrænse, dvs. den maksimale miljømæssigt acceptable belastning af et område.

Nærmeste naboejendom uden landbrugspligt og som ikke ejes af ansøger er Gøttrupstrandvej 110. Ejendommen er beliggende ca. 400 m fra det ansøgte projekt på Gøttrupstrandvej 82. Lugtvejledningens geneafstand tager udgangspunkt i afstanden fra centrum af et staldanlæg til en nabo eller et område, hvor genekriteriet skal overholdes.

Den korrigerede geneafstand (beregnet til 388,53 m) er kortere end vægtet gennemsnitsafstand (beregnet til 408,10 m). Gøttrupstrandvej 110 - den nærmeste nabo er beliggende udenfor tålegrænsen.

Der er ikke foretaget lugtreducerende tiltag, f.eks. ændret ventilation, luftrensning, køling.

Lys

Belysning på facader og udenfor bygninger og anlæg styres af bevægelsessensor.

Støv

Der er ikke særlig støvende adfærd i forbindelse med driften af ejendommen.

Vurdering

Lugt

Det vurderes, at godkendelsen ikke vil medføre øgede lugtgener for naboejendommen, Gøttrupstrandvej 110, da den ligger udenfor den beregnede geneafstand. Det vurderes derfor, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende for et landbrug af den størrelse. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for omkringboende, eller såfremt Jammerbugt Kommune finder det nødvendigt, skal virksomheden lade foretage en undersøgelse af forskellige lugtkilder og/eller behandling af staldlugtemissionen, således at lugten udenfor ejendommen reduceres.

Lys

Det vurderes, at driften sammenholdt med de vilkår, der er stillet for belysning ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende.

Støv

Med hensyn til støvgener fra gården forventes det ikke at give væsentlige problemer. Dog henvises der til begrebet "godt landmandskab", at for at begrænse støvgener skal al transport til og fra bedriften foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Affald

Alm. affald og farligt affald

Affaldstyperne og håndteringen heraf er oplyst i nedenstående skema:

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder pr. år	EAK-kode	ISAG-kode
Olie- og kemikalieaffald:						
Spildolie	200 liter tromle, maskinhuset	Dansk Oliegenbrug		200 l	13.02.08	06.01
Olie- og brændstoffiltre		Dansk Oliegenbrug		2	16.01.07	06.05

Blyakkumulatorer		Egen	Kommunal modtagestation	1	16.06.01	05.99
Rester af bekæmpelsesmidler	Beholder	Renovest		1,5	02.01.05	05.12
Spraydåser	Beholder	Renovest		10	16.05.04	23.00
Kanyler i særlig beholder	Beholder	Renovest		Lille mængde	18.02.02	05.13
Tørbatterier – NiCd	Beholder	Renovest	Kommunal modtagestation	1	20.01.33	77.00
Tørbatterier – Kviksølv	Beholder	Renovest	Kommunal modtagestation	1	20.01.33	77.00
Fast affald:						
Tom emballage (papir/pap)	Container	NSV Nordvest sortering ApS	NSV Nordvest sortering ApS	Containeren tømmes ca. hver uge	15.01.01	50.00
Tom emballage (plast)	Container	NSV Nordvest sortering ApS	NSV Nordvest sortering ApS	Containeren tømmes ca. hver uge	15.01.02	52.00
Bigbags af PE-plast	Container	NSV Nordvest sortering ApS	NSV Nordvest sortering ApS	Containeren tømmes ca. hver uge	15.01.02	52.00
Lysstofrør og elsparepærer		Egen	Kommunal modtagestation	Lille mængde	20.01.21	79.00
Jern og metal	Intet fast	Produkthandler	Produkthandler	varierer	02.01.10	56.20
Diverse brændbart inkl. tomme medicinglas	Container	Dagrenovation		Containeren tømmes ca. hver uge	Afhængig af indhold / 15.01.07	19.00
Pap	Container	NSV Nordvest sortering ApS	NSV Nordvest sortering ApS	Containeren tømmes ca. hver uge	20.01.01	50.00
Papir	Container	NSV Nordvest sortering ApS	NSV Nordvest sortering ApS	Containeren tømmes ca. hver uge	20.01.01	50.00
Glas	Intet fast	Egen	Kommunal modtagestation		20.01.02	51.00

Døde dyr

Døde dyr opbevares under kadaverkappe, samt smågrisecontainer. Der er opsat en kølebønd fra Daka.

Maksimal mængde:

70 søer, 170 smågrisecontainer (pattegrise), 900 smågrise, 300 slagtesvin – dog med det forbehold at det naturligvis ikke kan forudsiges nøjagtigt.

Afhentes af DAKA. Afhentningsplads er indtegnet på bilag 2.

Fast affald

Placering af affald fremgår af anlægstegning (bilag 2).

Olie- og kemikalieaffald

Placering af affald fremgår af anlægstegning (bilag 2).

Klinisk risikoaffald

Opbevares i boks servicerummet. Bortskaffes gennem dyrlæge.

Vurdering

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, hvorfor der skal der føres register over affaldsproduktionen efter de gældende regler. Det er BAT, at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over evt. indsatsområder, hvor affaldsproduktionen kan minimeres.

Støj

Beskrivelse

Der kan forekomme støjkilder fra:

- Foderindblæsning
- Foderanlæg
- Ventilation
- Transport til og fra ejendommen
- Periodevis støj i forbindelse med markdrift

Driftsperiode for støjkilder

Det tilstræbes, at støjende aktiviteter afholdes i tidsrummet 7-17. Dog med undtagelse af den periodevise markdrift, hvor virksomheden er afhængig af vejret.

Ventilationen er i drift, når det er nødvendigt i forhold til indeklimaet i stalden.

Tiltag mod støjkilder

Det forsøges så vidt muligt, at holde støjperioden inden for normal arbejdstid.

Vurdering

Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er derfor ikke foretaget eller krævet støjberegninger eller målinger i forbindelse med meddelelse af denne godkendelse.

Skadedyr

Beskrivelse

Generel bekæmpelse af skadedyr

Bekæmpelse af skadedyr foretages efter Statens Skadedyrslaboratoriums retningslinjer

Fluegener

Fluegener bekæmpes ved hyppig gyllehåndtering og forsuring af gyllen.

Rottebekæmpelse

Bekæmpelse af rotter foretages efter Statens Skadedyrslaboratoriums retningslinjer.

Desuden følges de forbyggende foranstaltninger, som er fastlagt i Bekendtgørelse om bekæmpelse af rotter mv. (Bek. nr. 611 af 23. juni 2001). Der er privat aftale med Mortalin om skadedyrsbekæmpelse af rotter hver 10. uge eller efter behov.

Vurdering

I forbindelse med dyrehold kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som straks skal afhjælpes. samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektiv, hvorfor der stilles vilkår herom. Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Der skal gøres opmærksom på at retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium opdateres 1 gang årligt.

Spildevand

Beskrivelse

Spildevandstyper	m ³ /år før udvidelse	m ³ /år efter udvidelse	Afledes til	Renseforanstaltning
Rengøringsvand, drikkevandsspild mv.	390 m ³	1500 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Vaskeplads	0 m ³	0 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Sanitært spildevand fra stuehus	200 m ³	200 m ³	Trixtank	Ingen
Sanitært spildevand fra folkeholdsfaciliteter	25 m ³	25 m ³	Trixtank	Ingen

Spildevand tilledt gyllebeholder

1500 m³/år spildevand tilledes gyllebeholder med flydende husdyrgødning.

Spildevand afledning

Rengøringsvand og drikkevandsspild ledes fra stald til gyllebeholder

På ejendommen finders der ingen vaskeplads, da al markdriften foretages af Agro Mors.

Vurdering

Det er kommunens vurdering, at der er en miljørisiko forbundet med vask af maskiner og ikke mindst sprøjteudstyr. Da der ikke er vaskeplads på ejendommen, er der ikke stillet vilkår om, at vask skal ske på en vaskeplads med afløb til gyllebeholder eller anden opsamlingsbeholder.

Risici

Redegørelse for mulige uheld

Utæthed i gyllebeholder

Overløb af gylle

Driftsstop af ventilationen

Minimering af risiko for uheld

For at minimere risikoen for uheld, udføres opgaver der kan give anledning hertil under opsyn.

Gyllen opsuges med sugestuds hvilket betyder, at der ikke er risiko for overløb fra gylleholderne.

Ventilationssystemet er tilkoblet et automatisk opkald til mobiltelefon i tilfælde af strømsvigt. Ventilationssystemet er designet således, at alle spjæld åbner automatisk ved strømsvigt, så der fortsat kommer ilt til staldene.

Sker der uheld vil alarmcentralen straks blive kontaktet. Ligeledes vil kommunens Tekniske Forvaltning efterfølgende blive underrettet.

Der vil blive udarbejdet en beredskabsplan for driftsuheld. Beredskabsplanen omfatter brand, overløb gylle, kemikalie/oliespild. Beredskabsplanen vil blive udarbejdet senest 3 mdr. efter i brugtagning af staldene. Først når staldene er færdigbyggede kan beredskabsplanen med tilhørende bilag udarbejdes på tilfredsstillende grundlag.

Medarbejdere, ejer og andre med fast adgang til bedriften er vejledt i beredskabsplanen. Beredskabsplanen har en fast plads i servicerummet.

Vurdering i forhold til overfladevand

Ansøgning

Ved det ansøgte projekt vil følgende mængde af næringsstoffer blive spredt på udbringningsarealerne:

	kg N	kg P	Antal DE	Harmonital DE/ha	Reelt dyretryk DE/ha
Nudrift	2.022	482,9	19,60		
Ansøgt	1.678	326,8	14,00	1,4	0,99

Det samlede udbringningsareal er 14,11 ha.

Der er ansøgningen angivet, at der benyttes reference sædskiftet S4 (14,11 ha).

Udbringningsarealernes beliggenhed

Udbringningsarealer ligger i oplandet til Limfjorden. Arealerne ligger i opland til vandløbet Sløjkanalen.

Limfjorden

Arealerne afvander til flg. i Limfjorden:

- Løgstør Bredning, der har skærpet målsætning og er en del af internationalt beskyttelsesområde (EF-Habitatområde nr. 16, EF-Fuglebeskyttelsesområde nr. 12 og Ramsarområde nr. 6).

En nærmere beskrivelse af de berørte marine områder samt habitat områder i disse fremgår af bilag 5.

Kvælstof krav

Udbringningsarealerne ligger i nitratklasse 3 (14,11 ha). Udbringelsen af gødning skal i henhold til lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug herved reduceres til 50 % af harmonikravet (0,7 DE/ha hvilket medfører et krav om en maksimal udvaskning fra rodzonen på 64,3 kg N/ha).

For at overholde kravene om et reduceret harmonikrav, kan der benyttes en række virkemidler for at reducere kvælstofudvaskningen såsom ændret sædskifte, ekstra efterafgrøder og reduktion af N-normen. I ansøgningen benyttes efterafgrøder på 5 % af efterafgrødegrundarealet udover de gældende regler.

Ved beregning i N-farm findes en udvaskning på 63,5 kg N/ha fra udbringningsarealerne ved det ansøgte projekt. (Nudrift er angivet som 70,9 kg N/ha)

Der er stillet vilkår til brug af efterafgrøde, samt for dokumentation af overholdelse af kravene.

Fosfor krav

Udbringningsarealerne er fosforklasse 2 (14,11 ha). 14,11 ha er beliggende i opland til Natura 2000, som er overbelastet med fosfor. Heraf er 14,11 ha lavbundsarealer.

Der vil ved udbringningen være et fosforoverskud på 2,1 kg P pr. ha pr. år. (Nudrift er angivet som 13,1 kg P pr. ha pr. år)

Kravet til fosfor i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug er i henhold til ansøgningsmaterialet overholdt. Jammerbugt Kommune vurderer, at der ikke er nogle af arealerne, som skal omfattes af skærpede krav.

Der er stillet vilkår om, at der årligt maksimalt må være et fosforoverskud på 11,6 kg fosfor/ha på udbringningsarealerne svarende til beskyttelsesniveauet.

Vandløb

Udbringningsarealerne ligger op til følgende vandløb:

- Bredsande Kanal på en strækning af 250 meter. Vandløbet er § 69 beskyttet.

Udbringningsarealerne er intet sted stærkt skrånende umiddelbart ned mod vandløbene. Erosion af udbragt husdyrgødning til vandløbene under kraftige regnskyl anses på den baggrund ikke at udgøre en risiko.

Søer

Udbringningsarealerne ligger ikke op til beskyttede søer:

Samlet vurdering

Konsekvenser for marine områder og Natura 2000-område

Arealerne afvander til:

- Natura 2000-område nr. 16 – Løgstør Bredning,

Limfjorden

Oplandet til Limfjorden udgør godt 469.133 ha landbrugsjord. I det ansøgte projekt afvander 14,11 ha udspretningsarealer til Limfjorden, hvilket svarer til 0,003 % af oplandet til Limfjorden.

For at kunne vurdere om der kan gives en godkendelse til projektet, skal det vurderes om det enkelte projekt og/eller den evt. kumulative effekt i forbindelse med andre planer og projekter vil påvirke Natura 2000-området.

Det vurderes, at kvælstofbelastningen fra oplandet til Natura 2000-området ikke medfører en kumulativ effekt, som giver anledning til, at der skal gives afslag til det ansøgte. I bilag ses begrundelsen for vurderingen.

I dette projekt medfører ansøgt drift en kvælstofudvaskning på 63,5 kg N/ha. Udvasningen fra arealerne i henhold til planteavlsmodellen er beregnet til 63,3 kg N/ha.

Ud fra beregningen udgør kvælstofbidraget fra husdyrproduktionen 0,0001 % i oplandet til Løgstør Bredning. Miljøstyrelsen har angivet et afskæringskriterium på 1 % for hvornår projektet i sig selv vil kunne påvirke Natura 2000-området. Ud fra dette afskæringskriterium kan der hermed gives tilladelse til det ansøgte projekt. I bilag ses beregningen for kvælstofbidraget.

Fosforoverskuddet falder fra 13,1 kg P/ha/år til 2,1 kg P/ha/år. Ud fra beregningen udgør fosforbidraget fra husdyrproduktionen 0,001 % i oplandet til Løgstør Bredning. Miljøstyrelsen har angivet et afskæringskriterium på 1 % for hvornår projektet i sig selv vil kunne påvirke Natura 2000-området. Ud fra dette afskæringskriterium kan der hermed gives tilladelse til det ansøgte projekt. I bilag ses beregningen for fosforbidraget.

Hovedparten af fosfortabet fra landbrugsjorde er knyttet til en mindre del af landbrugsarealet, de såkaldte risikoarealer². Udbringningsarealerne i dette projekt er risikoarealer. Det vurderes på baggrund af, at fosforbidraget kun udgør 0,001 %, at det ansøgte projekt ikke vil påvirke Limfjorden og Natura 2000-vandområdet væsentligt.

Vandløb og søer

Jammerbugt Kommune vurderer, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af vandløb og søer, så længe de generelle bræmmebestemmelser overholdes.

Vurdering i forhold til natur

Ammoniakpåvirkning fra stald og lager

Ifølge ansøgningsmaterialet medfører projektet, at ammoniaktabet fra stalde og gylletanke stiger fra 3707,09 til 5057,85 kg N/år – svarende til en meremission på 1350,76 kg N/år.

Generel reduktion af ammoniakfordampning fra stald og lager

Ifølge ansøgningssystemet er det generelle krav om reduktion af ammoniakfordampningen fra stald og lager overholdt.

Ammoniakpåvirkning af naturarealer

Ejendommen er ikke beliggende indenfor 1000 meter af et § 7 areal.

² En type risikoarealer er visse lavbundsarealer. Lavbundsjorde udgør grænsefladen mellem højbundsjorde og det nærliggende vandmiljø i form af vandløb, søer og fjorde. En anden type risikoarealer er arealer, der skråner ned mod recipienten – især i perioder med megen og intensiv regn eller tøbrud kan der være risiko for erosion og fosfortab.

I nærhed af ejendommen er beliggende flere § 3 arealer, hvoraf det er fundet relevant at beregne ammoniakdeposition til 3 arealer.

Der er beregnet ammoniakdeposition til følgende § 3 arealer:

1. Et § 3 overdrev ca. 1100 meter øst for ejendommen.
2. Et § 3 overdrev ca. 1200 meter nord for ejendommen.
3. Et § 3 og § 7 overdrev ca. 1500 meter nord for ejendommen.

Naturareal	Deposition naturarealer				
	Baggrunds- belastning Jammerbugt	Ejendommens bidrag (nudrift)	Ejendommens bidrag (ansøgt drift)	Samlet deposition (ansøgt drift)	Merdeposition (ansøgt drift)
	nr. jf. kortbilag 7	kg N/ha/år	kg N/ha/år	kg N/ha/år	kg N/ha/år
1	13,28	0,2	0,3	13,38	0,1
2	13,28	0,1	0,2	13,38	0,1
3	13,28	0,1	0,2	13,38	0,1

Beregnet vha. ansøgningsystemet.

Naturareal 1 - § 3 overdrev

Der er tale om et overdrevarsareal på ca. 0,4 ha etableret på en vestvendt skråning langs Gøttrupvej.

Arealet er senest besigtiget i sommeren 2008, hvor der kunne konstateres et afgræsset areal med forekomst af bl.a. stor nælde, mælkebøtte sp., alm. hundegræs, liden klokke, eng-brandbæger, alm. syre, eng rottehale, engelskgræs, alm. hvene, prikbladet perikon, alm. røllike, gul snerre, alm. rajgræs, alm. kvik, blæresmælde, hvidkløver, glat vejbred og kongelys.

Generelt vurderes arealet ud fra besigtigelsesdata, at være i moderat naturtilstand med en tålegrænse i intervallet 10-20 kg N/ha/år.

Med en totalbelastning på 13,38 kg N/ha/år, vurderes arealets tålegrænse at være overskredet.

Ved ansøgningen vil arealet fra ejendommen modtage en totalbelastning på 0,3 kg N/ha/år, heraf en merbelastning på 0,1 kg N/ha/år.

Det vurderes ikke at den meget begrænsede merbelastning fra ejendommen vil føre til tilstandsændringer af det pågældende § 3 overdrev.

Det vurderes derfor ikke, at der i den konkrete sag er tale om et særligt tilfælde hvor husdyrloven giver mulighed for at stille vilkår, der rækker ud over lovens generelle beskyttelsesniveau.

Naturareal 2 - § 3 overdrev

Der er tale om et overdrevarsareal på ca. 1,11 ha.

Overdrevet er etableret på gamle geologiske klitdannelser og strandvolde (rimmer-dobber landskab).

Arealet er senest besigtiget i 2009, hvor der kunne konstateres forekomst af karakteristiske overdrevarsarter som liden klokke, alm. kællingetand, gul snerre, håret høgeurt og mu-

sevikke. Endvidere var der bl.a. forekomst af fløjlsgræs, alm. hønsetarm, alm. kongepen, alm. røllike, hyrdetaske og høstborst.

Generelt vurderes arealet ud fra besigtigelsesdata, at være i moderat naturtilstand med en tålegrænse i intervallet 10-20 kg N/ha/år.

Med en totalbelastning på 13,38 kg N/ha/år, vurderes arealets tålegrænse at være overskredet.

Ved ansøgningen vil arealet fra ejendommen modtage en totalbelastning på 0,2 kg N/ha/år, heraf en merbelastning på 0,1 kg N/ha/år.

Det vurderes ikke at den meget begrænsede merbelastning fra ejendommen vil føre til tilstandsændringer af det pågældende § 3 overdrev.

Det vurderes derfor ikke, at der i den konkrete sag er tale om et særligt tilfælde hvor husdyrloven giver mulighed for at stille vilkår, der rækker ud over lovens generelle beskyttelsesniveau.

Naturareal 3 - §7 og §3 overdrev

Der er tale om et overdrevarsareal på ca. 3,02

Arealet er senest besigtiget i 2009, hvor der kunne konstateres forekomst af karakteristiske overdrevarsarter som blåhat, djævelsbid, vellugtende gulaks, liden klokke, alm. kællingetand, gul snerre, håret høgeurt og fåre-svingel. Endvidere var der bl.a. forekomst af fløjlsgræs, alm. hønsetarm, alm. kongepen, alm. røllike, gul kløver, prikbladet perikon, rødknæ, kærtidsel og høstborst.

Generelt vurderes arealet ud fra besigtigelsesdata, at være i moderat naturtilstand med en tålegrænse i intervallet 10-20 kg N/ha/år.

Med en totalbelastning på 13,38 kg N/ha/år, vurderes arealets tålegrænse at være overskredet.

Ved ansøgningen vil arealet fra ejendommen modtage en totalbelastning på 0,2 kg N/ha/år, heraf en merbelastning på 0,1 kg N/ha/år.

Det vurderes ikke at den meget begrænsede merbelastning fra ejendommen vil føre til tilstandsændringer af det pågældende § 3 overdrev.

Det vurderes derfor ikke, at der i den konkrete sag er tale om et særligt tilfælde hvor husdyrloven giver mulighed for at stille vilkår, der rækker ud over lovens generelle beskyttelsesniveau.

Relation til Natura 2000

Nærmeste Natura 2000 område (nr. 16 – Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg) ligger ca. 1,35 km sydvest for ejendommen. Det drejer sig om habitatområde nr. H16 - Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg samt fuglebeskyttelsesområde nr. F8 – Kysten fra Aggersund til Bygholm Vejle (bilag 8)

Nærmeste registrerede habitatnaturtype er strandeng (1330) beliggende ca. 2,1 kilometer sydvest for ejendommen ved Limfjordskysten mellem Aggersund og Bygholm Vejle.

Med henvisning til den store afstand er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbårne N-belastning i det nævnte Natura 2000-område. Bedriftens andel af den luftbårne N-belastning af terrestriske naturtyper i Natura 2000-området vil være marginal og øget ammoniaktab som følge af etableringen medfører ikke nogen beregningsmæssig øget N-deposition.

På baggrund heraf vurderer kommunen, at den øgede ammoniakemission som følge af udvidelsen ikke vil forringe tilstanden af naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for Natura 2000 området.

Udbringningsarealer

Der er ikke konflikt med registrering af fredede fortidsminder eller beskyttede diger på arealerne.

Samtlige arealer er beliggende i jordbrugsområde iht. Helhedsplan for Jammerbugt Kommune 09.

Bilag IV arter EF-habitatdirektivet, Rødliste eller fredning

Dyre- og plantearter omfattet af Habitatdirektivets bilag IV er i henhold til direktivet særligt beskyttet, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder eller udenfor.

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på og omkring ejendommens udbringningsarealer.

På baggrund af faglig rapport nr. 635, 2007 Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV fra Danmarks Miljøundersøgelser samt kommunens øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at der på og omkring ejendommens udbringningsarealer kan være:

- Odder
- Markfirben
- Spidssnudet frø
- Stor vandsalamander
- Vandflagermus

Odder er endvidere optaget på rødlisten som sårbar, og de øvrige arter vurderes som værende ikke truet på nationalt plan.

Det vurderes at driften af markerne ikke vil have negativ indflydelse på de nævnte arter, fordi der ikke ændres på vandhuller, vandløb, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padder og krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus. Det vurderes derfor, at der ikke sker fysiske ændringer i forbindelse med arealanvendelse, der kan være til skade for bilag IV-arter.

Vurdering i forhold til grundvand

Beskrivelse og vurdering

Udbringningsarealerne i Jammerbugt Kommune er ikke beliggende i områder med særlige drikkevandsinteresser eller i indvindingsopland til almene vandværker. Dermed er ingen af udbringningsarealerne i Jammerbugt Kommune beliggende i nitratfølsomt område, og ansøgningen overholder bestemmelserne til beskyttelse af grundvandet i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, (bekendtgørelse 1486 af 04/12 2009) og den tilhørende bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009. Der er derfor ikke opstillet særlige vilkår til beskyttelse af grundvand.

Uheld og driftsforstyrrelser

Beskrivelse

I forbindelse med at der er søgt om miljøgodkendelse af udvidelse af produktionen skal der udarbejdes en beredskabsplan. Udarbejdelse af beredskabsplan giver en mulighed for at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift, således at risikoen minimeres. Planen skal ikke kun omfatte de uheld der kan ske på selve ejendommen, men skal ligeledes omfatte f.eks. beredskab i forbindelse med transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Planen tager stilling til de områder, hvor der er risiko for, at der kan se uheld eller driftsforstyrrelser, samt oplyser hvad der skal ske, hvis uheldet er ude. Planen fremsendes til kommunen.

Vurdering

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Det skal derfor sikres, at der ved utilsigtet start ikke pumpes gylle udenfor tanken. Ligesom overpumpningen skal ske under opsyn. Dette gør sig ligeledes gældende ved tankning af benzin og diesel.

Udover at være BAT, så er det Jammerbugt Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan vil være en stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til små hændelser som f.eks. oliespild og store uheld som f.eks. brand, hærværk og lignende.

Beredskabsplanen skal revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året, og den skal være kendt af gårdens ansatte m.fl., der har sin daglige gang på bedriften. For at alle skal kunne få adgang til planen skal den være let tilgængelig og synlig.

Det vurderes, at ejendommen har søgt at sikre sig mod uheld og driftsforstyrrelser ved at der udarbejdes og indsende beredskabsplan.

BAT - Renere teknologi og ressourcebesparende tiltag

Management

I forbindelse med etableringen af husdyrbruget vil der i det følgende blive redegjort for de overvejelser der ligger til grund for anvendelsen af BAT indenfor områderne management, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi, opbevaring/behandling og udbringning af husdyrgødning.

Medarbejdere

De ansatte deltager løbende i relevante kurser. Der er udarbejdet APV for arbejdspladsen, opsat førstehjælpskasser og øjenskylleudstyr, og der er konstant værnemidler i form af beskyttelsesbriller, handsker, åndedræts- samt høreværn til rådighed for medarbejderne.

Beredskabsplan

Der bliver udarbejdet en beredskabsplan, hvori telefonnumrene til kontaktpersoner og offentlige kontaktinstanser i forbindelse med eventuelle uheld er nedskrevet. Beredskabsplanen indeholder forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, driftsmateriel, gylle, brand m.v., og er tilgængelig for alle på arbejdspladsen.

Dagligt tilsyn

Ansøger eller dennes ansatte tilser dyr og produktionsanlæg flere gange hver dag. Der udføres små reparationer når det er nødvendigt, Såfremt der er behov for det, bliver der tilkaldt service til driftsanlægget som udføres af kompetent personale.

Mark- gødningsplan

Der bliver hvert år udarbejdet en mark- og gødningsplan samt gødningsregnskab af en planteavlskonsulent, hvorved det sikres, at mængden af gødning bliver tilpasset afgrødernes forventede behov samt opfylder lovkravene for maksimal tildeling af næringsstoffer. I planen bliver der taget hensyn til bl.a. jordbundstype, sædskifte, planternes udbytte, og kvælstofudnyttelsen.

Renoveringsplan for driftsudstyr og staldbygninger

Bygninger og driftsinventar bliver løbende renoveret. Der udover er der almindelig vedligehold af bygningerne. Der er opmærksomhed på i forbindelse med udskiftning af elforbrugende udstyr, at investere i mere det energibesparende modeller

Samlet BAT indenfor management

Det vurderes, at ejendommen anvender bedst tilgængelig teknik, indenfor følgende managementpunkter:

- Alle medarbejdere deltager løbende i relevante kurser.
- Der bliver udarbejdet en beredskabsplan som hænger tilgængelig for alle medarbejdere.
- Der foretages daglige tilsyn og løbende service og vedligehold på driftsanlæggene.
- Der udarbejdes årligt mark- og gødningsplaner, der sikrer, at mængden af tilført gødning tilpasses afgrødernes aktuelle behov og opfylder lovkravene herfor.
- Kvalitetskontrol
- Vurdering af tidshorizonten for større renovering af driftsinventar og driftsbygninger.

Godt landmandskab

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger. I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af indkøbt foder og handelsgødning.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug. Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab på bedriften, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt, skadedyr samt mindske risikoen for at der opstår uhygiejniske forhold.
- Optimerer brugen af næringsstoffer på ejendomsniveau under hensyntagen til jordens frugtbarhed og det økonomiske afkast.
- Sætte særlig fokus på dyrevelfærd og fortsat gøre en ekstraordinær indsats over for infektioner, som kan overføres fra dyr til mennesker.
- Tage hensyn til grund- og overfladevand, når driften tilrettelægges.

Vurdering

Jammerbugt Kommune finder at de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelig teknik er truffet.

Foder

Ansøger har redegjort for:

Foderopbevaring

Korn, proteinkilder og mineraler opbevares i siloer. På denne måde vil disse fodermidler blive opbevaret således risikoen for udvikling af skadedyrsproblemer og problemer med lugt og støv fra foderet elimineres.

Fodring

Der fodres med foderoptimerede foderblandinger, hvor tildeling af N og P begrænses mest muligt. Der udarbejdes foderplaner der i den forbindelse optimeres så tildelingen af N og P begrænses mest muligt. Man vil til en hver tid på ejendommen holde sig orienteret om nye muligheder i relation til bedre udnyttelse af næringsstofferne i foderet. På bedriften anvendes som udgangspunkt normer for N og P i foderet. Der anvendes fytase i mineralfoderet og indholdet af fosfor er i drægtighedsstalden 3,8 g P/FE og i farestalden 4,7 g P/FE.

På ejendommen anvendes hjemmeblandet foder, hvor mineralblandingen er tilsat fytase. Ved at anvende fytase i foderet kan der opnås en bedre fosforudnyttelse og samtidig reduceres udledningen af fosfor via gødningen til miljøet. Fordøjeligheden af fosfor i foderblandinger til svin er ofte lav, hvorved fosfor udskilles via gødningen. Den primære årsag til den lave fordøjelighed er, at op til 80 procent af fosfor i olie/proteinholdige frø og korn er bundet som fytat, hvilket er vanskeligt at fordøje for svin. Det er derfor nødvendigt, at enzymet fytase er til stede for, at den fytatbundne fosfor bliver tilgængelig for grisen. I og med der anvendes hjemmeblandet foder er fytase aktiviteten i kornet stadig høj, men alligevel anvendes der tilskudsfoder med ekstra fytase.

Der anvendes fasefodring på ejendommen. Herved sikres det at fodringen optimeres til det stadie som grisen har, hvorved foderspild minimeres og effektiviteten optimeres. Derfor tildeles søerne ikke det samme foder i farestald og drægtighedsstald.

Management på bedriften stiler mod et minimum af spild af foderrester.

Vurdering

Jammerbugt Kommune finder at de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelig teknik er truffet.

Staldindretning

Ansøger har redegjort for:

Nye smågrise – og slagtesvinestald

Smågrisestalden bliver etableret som en to-klima stald med delvist spaltegulv. Slagtesvin etableres med drænet gulv og spaltegulv (33/67). De valgte gulvsystemer lever dermed op til EU BREF notat.

Gyllekøling

Gyllekøling giver en lavere temperatur i gyllen, hvilket kan reducere ammoniakfordampningen fra gyllen med op til 30 %, forudsat at gyllekølingen er etableret som foreskrevet i Byggeblad Gr.nr. 106.04-53, og der sker køling selv i varme perioder. Da gyllekøling er meget energikrævende, er det dog ikke hensigtsmæssigt at bruge gyllekøling, og der ikke er yderligere behov for at reducere ammoniakudledningen. Med et stort energiforbrug og ringe effekt på ammoniakudledningen, vil gyllekøling ikke være BAT i den pågældende produktion.

Forsuring

I forbindelse med udvidelsen vil der blive installeret gylleforsuring i alle staldafsnit. Forsuringsanlægget kan reducere ammoniakfordampningen med op til 70%.

Forsuringsanlægget (syretanken) vil blive opstillet umiddelbart i nærhed af fortanken.

Alle processer styres automatisk og al overvågning er PC-styret. Der sker elektronisk lagring af data, hvilket giver dokumentation for korrekt drift af anlægget. Gylleforsuring er BAT.

Luftrensning

I forbindelse med udvidelse er kemisk og biologisk luftrensning overvejet i forhold til ammoniakreduktion. Både biologisk og kemisk luftrensning er dyrt at etablere og har høje driftsomkostninger. Det vurderes derfor at omkostningerne til etablering af luftrensning vil blive for høje, og sammenholdt med at der etableres forsuringsanlæg vurderes effekten af luftrensning som værende meget begrænset. Luftrensning er derfor fravalgt.

Sammenfatning

Sammenholdes ansøgers valg og fravalg af staldteknik vurderes det, at den ansøgte stald lever op til BAT.

Eksisterende stald

I de eksisterende stalde er der etableret delvis spaltegulv med 33 % fast gulv. Dermed lever staldene op til kravene i EU's BREF notat.

Gyllekøling

Gyllekøling giver en lavere temperatur i gyllen, hvilket kan reducere ammoniakfordampningen fra gyllen med op til 30%, forudsat at gyllekølingen er etableret som foreskrevet i Byggeblad Gr.nr. 106.04-53, og der sker køling selv i varme perioder. Da gyllekøling er meget energikrævende, er det dog ikke hensigtsmæssigt at bruge gyllekøling, når der ikke er yderligere behov for at reducere ammoniakudledningen. Med et stort energiforbrug og ringe effekt på ammoniakudledningen, vil gyllekøling ikke være BAT i den pågældende produktion.

Forsuring

I forbindelse med udvidelsen vil der blive installeret gylleforsuring i alle staldafsnit. Forsuringsanlægget kan reducere ammoniakfordampningen med op til 70%.

Forsuringsanlægget (syretanken) vil blive opstillet umiddelbart i nærhed af fortanken.

Alle processer styres automatisk og al overvågning er PC-styret. Der sker elektronisk lagring af data, hvilket giver dokumentation for korrekt drift af anlægget. Gylleforsuring er BAT.

Luftrensning

I forbindelse med udvidelse er kemisk og biologisk luftrensning overvejet i forhold til ammoniakreduktion. Både biologisk og kemisk luftrensning er dyrt at etablere og har høje driftsomkostninger. Det vurderes derfor at omkostningerne til etablering af luftrensning vil blive for høje, og sammenholdt med at der etableres forsøringsanlæg vurderes effekten af luftrensning som værende meget begrænset. Luftrensning er derfor fravalgt.

Sammenfatning

Sammenholdes ansøgers valg og fravalg af staldteknik vurderes det, at den ansøgte stald lever op til BAT.

Forbrug af vand og energi

Ansøger har redegjort for:

Der vil være en stigning af energiforbruget til fodring og større mængder husdyrgødning der skal udbringes på arealerne.

Der anvendes lav-energi lysstofrør i staldene. Mellem hvert hold grise rengøres staldene og herunder også ventilationen. Ventilationen er temperatur- eller frekvensstyret, således der kun ventileres, når der er behov. Dermed opnås optimal temperatur i stalden og samtidig bruges ikke mere energi end nødvendigt. Ventilationsafkastene vaskes desuden mellem hvert hold grise. Herved reduceret luftmodstanden i afkastet og der spares energi.

Vandforbruget minimeres ved at der bruges drikkenipler over fodertruget. Dermed opsamles det vand, der spildes og der anvendes kun præcist det drikkevand grisene tapper. For ikke at bruge mere vand end nødvendigt og samtidig få en effektiv rengøring, anvendes højtryksrensere, når staldene rengøres. Vandforbruget kontrolleres løbende, ca. én gang hver måned

Udbringning af husdyrgødningen sker med transportere der kan indeholde store mængder, hvilket nedsætter antallet af transportere og dermed også energiforbruget.

Vurdering

Jammerbugt Kommune finder at de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik er truffet.

Opbevaring/behandling

Ansøger har redegjort for:

Opbevaring af gødning

Der skal bygges tre nye gylletank på hver 4500 m³. Der findes allerede en eksisterende gyllebeholder på 4500 m³. Det giver en samlet opbevaringskapacitet på 18000 m³. Alle beholdere er med fast overdækning. På ejendommen produceres der ca. 1117 m³ pr. måned beregnet ud fra landbrugets normtal og er inkl. vaskevand og vandspild, men fraregnet fiberdelen og regnvand. På ejendommene vil der være en opbevaringskapacitet på ca. 16 mdr., hvilket dermed overstiger lovens krav på 9 måneder.

Gyllebeholderne er etableret således at bund og vægge er tætte, og de kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Gyllebeholderne tømmes regelmæssigt af

hensyn til vedligeholdelse og inspektion. Gyllen røres kun op i forbindelse med udbringning og alle ventiler er dobbeltventiler.

Gyllevognene / tankbiler vil fyldes med sugestuds. Herved elimineres mulighederne for gyllesplid i forbindelse med pumpefejl og påfyldning af gyllevogn. Anvendelse af sugestuds betragtes som den mest miljøforsvarlige måde at fylde gyllevognen.

Samlet vurderes gylleopbevaringen at leve op til BAT

Vurdering

Jammerbugt Kommune finder at de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik er truffet.

Udbringning

Ansøger har redegjort for:

Alt flydende husdyrgødning udbringes med slangeudlægning. Udlægning med slanger er BAT jf. EU's BREF notat. Dog undtaget indenfor bufferzone II, hvor gyllen nedfældes på sort jord. Derudover vælges, så vidt muligt, udbringningstidspunkter hvor fordampningen af ammoniak er mindst. Der tages, så vidt det er muligt, altid hensyn til naboer ved udbringning af husdyrgødning. Det forsøges i øvrigt, at udbringe husdyrgødningen indenfor normal arbejdstid. Det skal dog understreges at udbringning af gylle er vigtig for markdriften, og der vil i særlige år kunne opstå vejrmæssige problemer der betyder at der ekstra ordinært skal udbringes husdyrgødning udenfor almindelig arbejdstid.

Gyllevogne fyldes med sugestuds – hermed fjernes risikoen for overløb af gyllevogn i forbindelse med påfyldning.

Gyllen er forsuret og derfor vil fordampningen herfra reduceres med op til 67 % i forhold til ikke forsuret gylle.

Kommunens samlet vurdering af BAT

Det er kommunens vurdering, at det ansøgte lever op til kravet om BAT. Miljøstyrelsen har udsendt en vejledning om "emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik (BAT)". Det maksimale niveau, som emissionen af ammoniak må ligge på – ifølge vejledningen – er udregnet til 8927 kg N/år:

Den samlede emission fra anlægget er ifølge ansøgningen på 5057,85 kg N/år. Den samlede emission fra anlægget ligger dermed under Miljøstyrelsens vejledende grænseværdi, og BAT niveauet er derfor overholdt.

BAT niveauet er overholdt som følge af, at ansøger overdækker sine gyllebeholdere, foderoptimerer, laver separering og gylleforsuring.

Jammerbugt Kommune finder hermed, at de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik er truffet.

Udover ovennævnte anbefaler Jammerbugt Kommune, at der arbejdes med at indføre miljø- og ressourcestyling på bedriften. Et tiltag i dette arbejde vil være, at der årligt udarbej-

des et grønt regnskab for bedriften. Landbrugets konsulenttjeneste vil i den forbindelse kunne være behjælpelig med råd og vejledning.

Egenkontrol

Gødningsbeholderne følger reglerne for kontrol min. hvert 10 år.

En gang årligt udarbejdes "Gødnings- og husdyrindberetning" samt "Mark og gødningsplaner", begge dele anvendes til dokumentation af husdyrholdets størrelse og forbrug af gødning.

Management

Der er på bedriften stor opmærksomhed på at renholde stalde og omkringliggende arealer. Et godt indeklima medfører større tilvækst i stalden. En side effekt af godt indeklima er, at staldene lugter mindre end gennemsnittet, samt at ammoniakfordampningen ligeledes er lavere.

Alternativer og 0-alternativet

Placering af stald og gyllebeholdere er valgt ud fra et ønske om at holde bygningsmassen samlet, dels for at få ejendommen til at fremstå som en samlet enhed, dels for at give ansøger og medarbejdere det bedst mulige arbejdsmiljø. Med den ønskede løsning vil den nye staldbygning desuden komme til at ligge bag de eksisterende bygninger og dermed fremstå mindre markant set fra Gøttrupstrandvej.

Det er overvejet at placere de nye bygninger et andet sted på ejendommens jord, men det er vurderet at hensynet til synligheden i landskabet, samt til logistikken i produktionen bør have størst opmærksomhed. Derfor er alle alternative placeringer fravalgt.

0 – alternativ

0-alternativet er lig med den eksisterende produktion. En statisk tilstand er oftest ikke et udtryk for noget positivt, da der er ensbetydende med at hjulene er gået i stå. Dette er også tilfældet i landbruget. Det er derfor uundgåeligt, at landbruget hele tiden ændres i takt med omgivelserne.

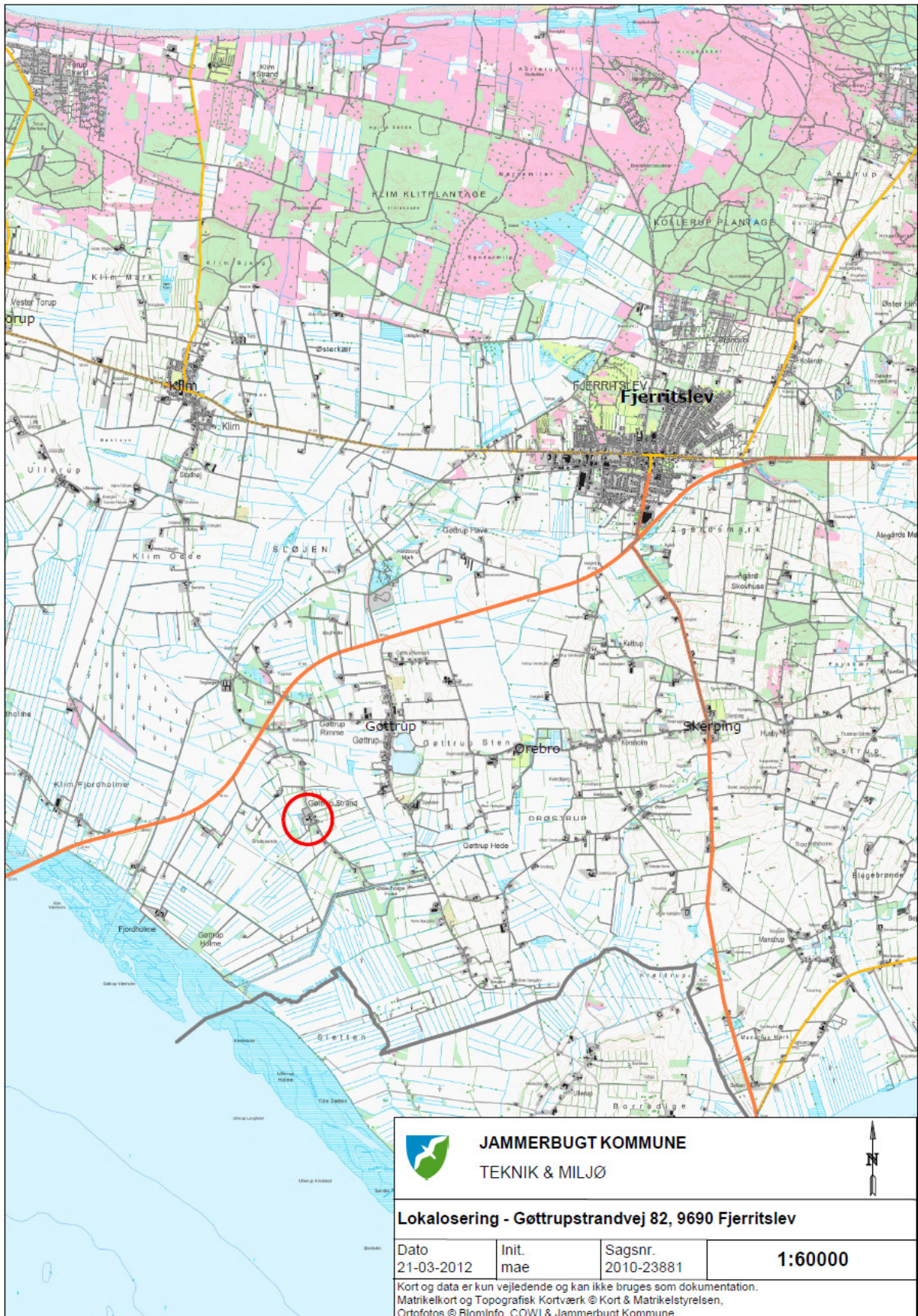
I alle virksomheder er der løbende krav til at tilpasse og optimere driften efter markedsforholdene. Inden for landbrugerhvervet er det en realitet, at landmanden står over for faldende afregningspriser i forhold til inflationen samtidigt med, at omkostningerne stiger. Der skal således produceres et stadig stigende antal enheder for at overleve økonomisk. Derfor vil det være uundgåeligt, at produktionen løbende skal optimeres og udvides.

Hvis produktionen ikke optimeres, smuldrer det økonomiske grundlag for virksomheden. Et konstant produktionsniveau er reelt en begyndende afvikling af produktionen med de personlige og samfundsmæssige konsekvenser, det giver.

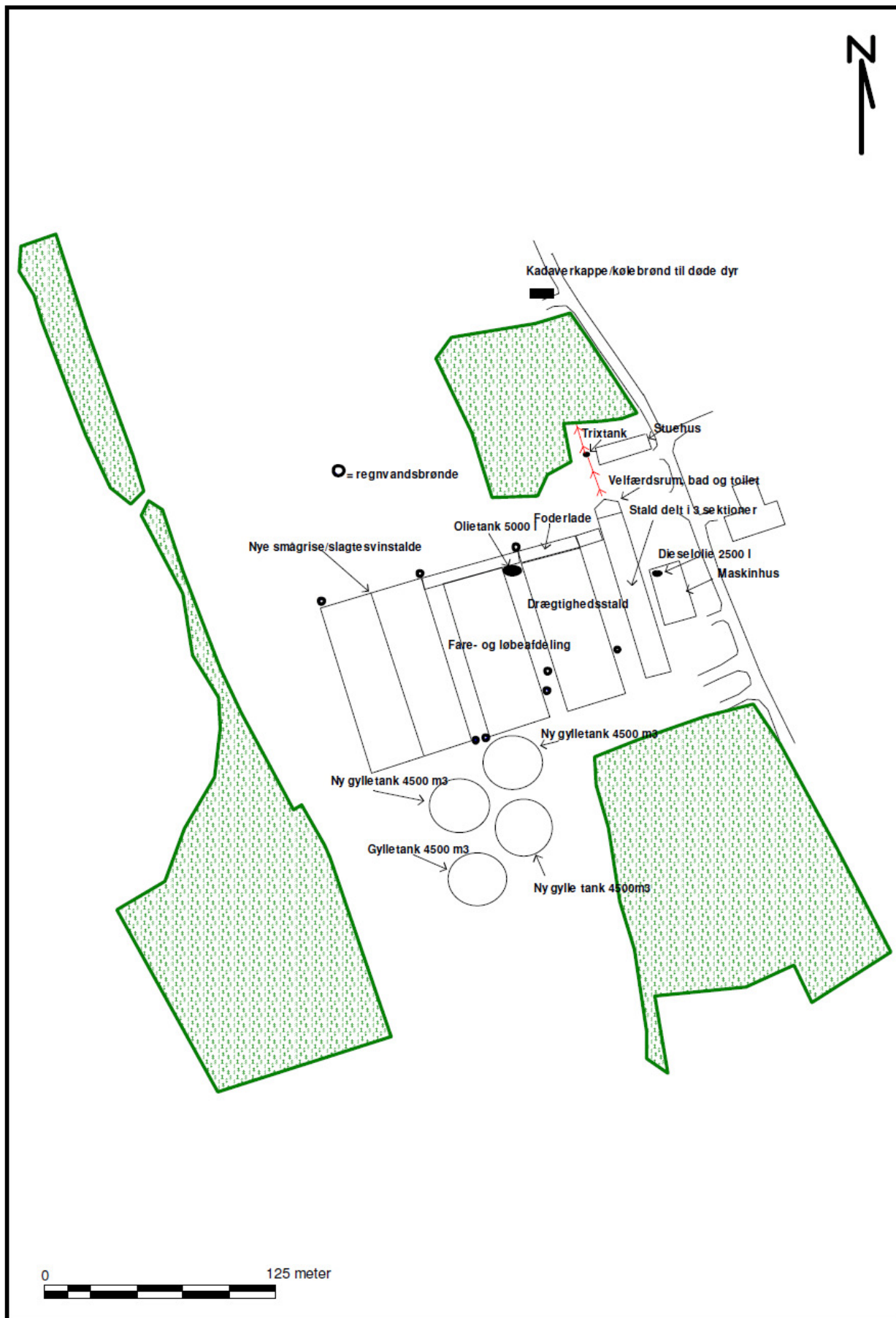
Jammerbugt Kommunes samlede vurdering

Jammerbugt Kommune finder at de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik er truffet, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

Bilag 1: Lokalisering

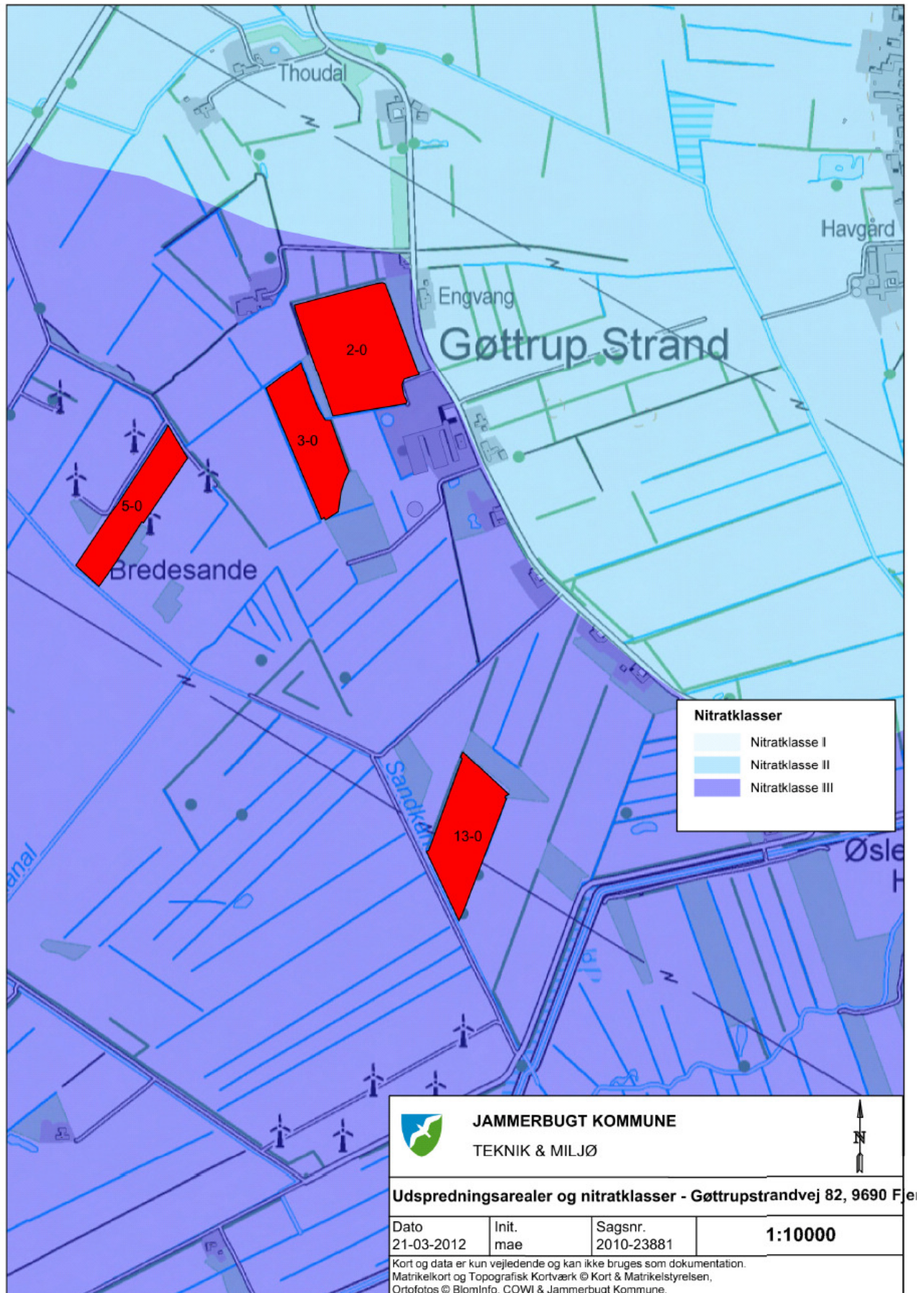

Bilag 2: oversigtskort visende placering af ejendommens bygninger

Bilag 4: Arealoversigt – udspretningsarealer

Bilag 5: Konsekvensvurdering jf. Natura 2000-direktivet

Kravene om vurdering af projekter i forhold til Natura 2000-områder og yngle- og rasteområder for arter opført på habitatdirektivets bilag IV (bilag IV-arter) er gennemført i bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen). Disse krav gælder også for afgørelser truffet i medfør af husdyrloven §§ 10, 11, 12 eller 16.

Kommunen skal foretage en vurdering af, om projekter kan påvirke områderne væsentligt og i bekræftende fald skal der foretages en konsekvensvurdering af projektet, i forhold til hvordan det påvirker de arter og naturtyper, der er på udpegningsgrundlaget for området. Hvis konklusionen er, at det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre projekter har risiko for at skade disse arter og naturtyper, skal kommunen meddele afslag på en ansøgning.

Godkendelsesbekendtgørelsen³ fastlægger, hvorledes kommunen skal stille skærpede vilkår, der rækker ud over de beskyttelsesniveauer, som er fastlagt i godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, i de særlige tilfælde, hvor kommunen vurderer, at det er nødvendigt for at sikre, at der ikke vil ske skade på et Natura 2000-område.

Vurderer kommunen således, at selvom der stilles skærpede vilkår i overensstemmelse med godkendelsesbekendtgørelsen, vil det ikke være tilstrækkeligt til at imødegå en skade på et internationalt naturbeskyttelsesområde, skal kommunalbestyrelsen afslå at godkende ansøgningen.

Der henvises i øvrigt til husdyrgodkendelseslovens § 31, hvoraf det fremgår, at kommunen skal meddele afslag på en ansøgning om tilladelse eller godkendelse, hvis lovens § 19 ikke er opfyldt. Denne paragraf siger bl.a., at husdyrbruget skal kunne drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Limfjorden

Jammerbugt Kommune har opland til følgende områder i Limfjorden:

- Natura 2000-område nr. 16 – Løgstør Bredning.
- Bejstrup Løb, der støder op til internationale beskyttelsesområder både mod vest (nr. 16 – Løgstør Bredning) og øst (nr. 15 – Nibe / Gjøl Bredning).
- Natura 2000-område nr. 15 – Nibe / Gjøl Bredning.
- Langerak, der støder op til internationale beskyttelsesområder mod vest (nr. 15 Nibe / Gjøl Bredning) og mod øst (nr. 14 Aalborg Bugt).

Påvirkning fra husdyrproduktion i oplandet

I oplandet til områderne har der været en udvikling i husdyrproduktionen fra 2007 til 2010 været en stigning fra 188.887 DE til 191.245 DE⁴.

Tabel 1. Ændring i husdyrtrykket i oplande i bl.a. Jammerbugt Kommune (2007 – 2010).

Delopland	Totale husdyrtryk (DE)			
	2007	2008	2009	2010
Løgstør Bredning	49.211	47.817	45.825	47.773
Nibe-Gjøl Bredning	90.516	91.791	91.955	92.764
Langerak	49.160	50.140	50.664	50.708

³ Bek. nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

⁴ <http://www.jordbrugsanalyser.dk/webgis/kort.htm> - d. 3/3-2011

Ifølge godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 inddrager kommunerne al tilgængelig viden om natur- og miljøtilstanden i sagsbehandlingen, herunder den viden, der på tidspunktet for godkendelsen er tilgængelig i forbindelse med udarbejdelse af vand- og naturplanerne og de opfølgende kommunale handleplaner. Jammerbugt Kommune har vurderet, at nedenstående beregninger og vurderinger pt. er bedst tilgængelig viden på området.

I basisanalysen⁵ er det vurderet, at Limfjorden er meget påvirkelig overfor effekten af tilførslen af næringsstoffer. Overvågningsresultater fra både den regionale og den nationale overvågning viser, at hele fjorden pt. er påvirket af for store udledninger af næringsstoffer fra land, især kvælstof⁶. Det medfører forøget opblomstring af planteplankton og enårige makroalger, hvilket nedsætter vandets klarhed og forringer ålegræssets dybdegrænse, samt forøger risikoen for iltsvind ved bunden. Bundfaunaens sammensætning påvirkes ligeledes af eutrofieringen.

Vandrammedirektivets basisanalyse del II citerer Recipientkvalitetsplanen for Limfjorden, hvoraf det fremgår, at tilførslen fra oplandet til Limfjorden skal ned på 9.520 tons kvælstof pr. år fordelt på 1.340 tons fra punktkilder og 8.180 tons kvælstof pr. år fra den diffuse tilførsel. Midtvejsevalueringen af Vandmiljøplan III⁷ viser, at målene i denne ikke nås. Havde de været nået, ville den årlige diffuse kvælstoftilførsel til Limfjorden have været reduceret til ca. 9.700 tons pr. år. En udledning til Limfjorden samlet set på 8.180 tons kvælstof pr. år fra diffuse kilder svarer til et gennemsnitligt bidrag fra hektarstøttearealerne på ~15,4 kg N/ha og et bidrag fra øvrige arealer på ~2,9 kg N/ha (10 kg N/ha fra rodzonen⁸, der reduceres ~71 % inden det når kysten).

For fosfors vedkommende stammer 28 % af bidraget til Limfjorden fra punktkilder, 31 % fra landbruget og 41 % er baggrundsbidraget⁹. En lang række forhold har betydning for tabet fra landbrugsjord og det største tab kommer fra "risikoarealer", hvor mængden af flytbart fosfor er stort, eller hvor transportvejen fra mark til vandløb/fjord er let. En stor mængde af flytbart fosfor opstår, hvis marken tilføres mere fosfor end der fjernes med afgrøderne samtidig med, at jorden allerede indeholder meget fosfor, eller hvis jorden har en dårlig evne til at binde fosfor. Limfjordsamterne vurderede ud fra jordtyper og dræning, at en stor del af de samlede fosfortab i Limfjordsoplandet kommer fra drænede lavbundsarealer, mens en lavere andel kom fra erosionstruede arealer og drænede højbundsarealer¹⁰. Tilføres der husdyrgødning op til de gældende harmonikrav, vil der typisk blive tilført mere fosfor, end der fraføres med afgrøderne - altså sker der en nettotilførsel af fosfor. I Vandrammedirektivets basisanalyse del II¹¹ vurderes det, at der er en risiko for en øget tilførsel af fosfor frem til 2015, da der kun er vedtaget tiltag som halverer den årlige stigning i jordens indhold af fosfor.

Vurdering af Natura 2000-område

Arealerne afvander i det aktuelle projekt til:

- Natura 2000-område nr. 16 – Løgstør Bredning.

⁵ Se Ringkøbing Amt et al (2006): Basisanalyse del II Vurdering af vandforekomsters tilstand og en vurdering af risikoen for, at vandforekomsten ikke kan opfylde regionplanmålene senest 22. december 2015 (side 24).

⁶ Se Miljøcenter Aalborg (februar 2008): Limfjorden.- Statusnotat februar 2008.

⁷ Se Petersen et al (december 2008) Midtvejsevaluering af Vandmiljøplan III.

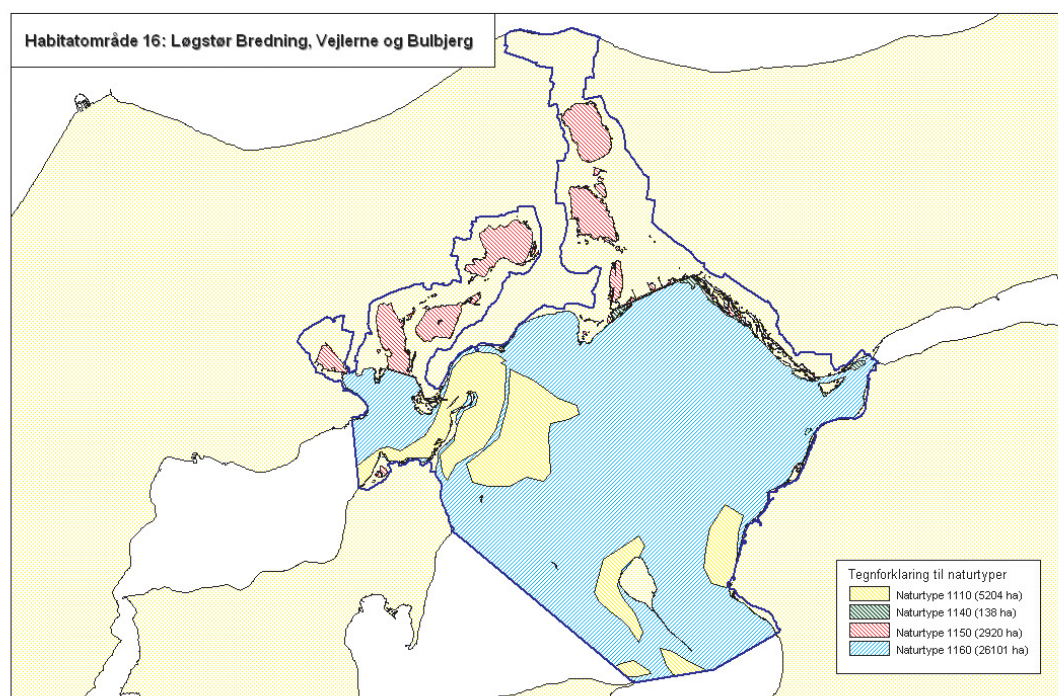
⁸ Se Nordjyllands Amt, Ringkøbing Amt, Viborg Amt og Århus Amt (2006). Kvælstofudvaskning og reduktionsprocenter og Miljøcenter Århus (20. November 2007). Kvælstofreduktion mellem rodzoneudvaskning og det, der når frem til havområdet bilag 5 i Niras (2008) Århus Kommune – Vurdering af miljømæssige og økonomiske konsekvenser af udvidelser af husdyrbrug. N og P udvaskning til Århus Bugt.

⁹ Se side 14 i Ringkøbing Amt et al. (december 2006) Limfjordspjecen – Limfjordens miljøtilstand før, nu og i fremtiden.

¹⁰ Se side 25 i Ringkøbing Amt et al. (December 2006) Limfjordspjecen – Limfjordens miljøtilstand før, nu og i fremtiden.

¹¹ Se side 25 i Vandrammedirektivets basisanalyse del II

Løgstør Bredning

Signe Foverskov, feb. 2004

Løgstør Bredning er for størstedelens vedkommende udpeget som naturtype 1110 (Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand) og 1160 (Større lavvandede bugter og vige)¹², som er karakterarter for naturtypen 1160 Ålegræs, Smalbladet og Dværgbændeltang, Alm. Havgræs, arter af vandaks og bentiske alger, mens karakterarterne for 1110 pt. er til diskussion i EU. Sandbanker (naturtype 1110) kan dog være ubevoksede eller have havgræssamfund, oftest domineret af ålegræs¹³. Miljøtilstanden i alle kystnære og åbne indre farvande i Danmark vurderes generelt som utilfredsstillende¹⁴.

Jf. basisanalysen¹⁵ er naturtype 1110 ikke i en gunstig bevaringsstatus som følge af eutrofiering. Det er sandsynligvis denne, der er årsagen til at bestanden af ålegræs er gået kraftigt tilbage siden begyndelsen af 1970'erne. Tilsvarende er det konstateret for naturtypen 1160, at alt for store tab af næringsstoffer – især kvælstof – fra land medfører en markant forhøjet produktion og mængde af planteplankton som skygger undervandsvegetationen væk. Fosfor udgør også et problem for dele af Limfjorden og Markager et al (2006) fandt således at fosforkoncentrationen i Løgstør Bredning er potentielt begrænsende faktor for algevæksten i omkring 40 dage om året. Denne vil kunne øges efterhånden som tiltag i forhold til kvælstofbelastningen iværksættes.

Ifølge Miljøministeriets er der 9 arter, som udgør en del af udpegningsgrundlaget i Natura 2000-området og som har specifikt Løgstør Bredning som levested eller potentielt levested. Arterne er havlampret odder, spættet sæl, dværgterne, toppet skallesluger, sangsvane, kortnæbbet gås, hvinand og pipeand.

¹² Se http://www.blst.dk/Natura2000plan/Natura2000omraader/Habitat/Marine_habitater/Marin_kort.htm

¹³ Se Dahl et al (2005): Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper, Faglig rapport fra DMU, nr. 549.

¹⁴ Se Dahl et al (2005): Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper, Faglig rapport fra DMU, nr. 549.

¹⁵ Se Miljøcenter Aalborg (Juni 2007).

Løgstør Bredning rammes årligt af iltsvind eller kraftigt iltsvind¹⁶, hvilket medfører et forarmet dyre- og planteliv.

Flere af de arter, som har Løgstør Bredning som potentielt levested, er afhængig af, at naturtypen har god tilstand. Er tilstanden ikke god kan det betyde ændringer i fiskebestanden m.m., der udgør fødegrundlaget for eksempelvis havlampret, spættet sæl, odder, toppet skallesluger og dværgterne. Havlampretten er snylter i det marine stadie, idet den suger sig fast til fisk og ernærer sig af disse. En god bestand af byttefisk er derfor vigtig og arten kan således teoretisk blive påvirket af en nedgang i fiskebestanden. For spættet sæl er færre standfisk i Limfjorden nævnt som trussel mod arten, mens det for fuglene tilsyneladende primært er forstyrrelser sammen med tilgroning, der udgør truslen mod arterne. For odderens vedkommende er det foretrukne levested pilekrat samt elle- og askesump langs de vandløb, hvor arten finder hovedparten af føden. Odderen vurderes derfor ikke at være speciel følsom overfor ændringer i fjordens fiskebestand.

Ifølge Miljøcenter Aalborg (juni 2007) er dybdeudbredelsen af ålegræs og anden undervandsvegetation kraftigt mindsket, som følge af skygning fra planteplankton. Det skyldes, at alt for store tab af næringsstoffer – især kvælstof – fra land medfører en markant forhøjet produktion og mængde af planteplankton.

Af de fuglearter, der udgør udpegningsgrundlaget i fuglebeskyttelsesområde 12, er enkelte afhængige af ålegræsset / undervandsplanter direkte som fødekilde herunder pibeand og sangsvane. Bestanden af rastende sangsvaner varierer en del og det vurderes, at sangsvaner kompenserer fuldt ud for manglende føde i Bredningen ved at fouragere på landbrugsafgrøder. Pibeand vurderes modsat til at være mere sårbar overfor eutrofiering af vandområderne, herunder vandplanternes tilbagegang.

De rastende kortnæbbede gæs er i fremgang, men er primært tilknyttet strandengene¹⁷. Denne art vurderes til ikke at være væsentligt påvirket af næringsstofbelastningen af fjorden ved Løgstør Bredning

Teoretisk set kan hvinanden, der primært lever af muslinger, snegle og krebsdyr på tilsvarende vis blive påvirket, hvis vandplanterne og den tilhørende fauna begrænses væsentligt i sin udbredelse eller dør i forbindelse med iltsvind. Hvinanden er imidlertid meget bred i sit fødevalg og vurderes derfor ikke til at være væsentlig påvirket af eutrofieringen af Løgstør Bredning. I basisanalysen er forstyrrelser af denne art nævnt som en mulig forklaring på en konstateret tilbagegang for arten.

Konklusion Løgstør Bredning

Naturtype 1110 er ikke i en gunstig bevaringsstatus som følge af eutrofiering. Tilsvarende er det konstateret for naturtypen 1160, at alt for store tab af næringsstoffer medfører en markant forhøjet produktion og mængde af planteplankton som skygger undervandsvegetationen væk.

Især kvælstof vurderes til at være problematisk, men også fosfor er begrænsende faktor for algevæksten i en mindre del af året. Fosfor kan dog potentielt blive et større problem efterhånden som tiltag vedr. kvælstofbelastningen gennemføres.

¹⁶ <http://www.blst.dk/Vandmiljoeet/Hav/DanskeFarvande/Limfjorden/Togrrapporter2009.htm> og <http://www.limfjord.dk/seneste.htm>.

¹⁷ Se Miljøcenter Aalborg (juni 2007) Natura 2000 basisanalyse – Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal

Oplandet til Løgstør Bredning udgør godt 40.675 ha landbrugsjord. I det ansøgte projekt afvander 14,11 ha udspretningsarealer til Løgstør Bredning, hvilket svarer til 0,03 % af oplandet.

For at kunne vurdere om der kan gives en godkendelse til projektet, skal det vurderes i forhold til både det enkelte projekt og den evt. kumulative effekt sammen med andre planer og projekter.

Husdyrtrykket i oplandet til Løgstør Bredning er faldet fra 2007 til 2010 fra 49.211 DE til 47.773 DE altså et fald på 2,9 %. Jammerbugt Kommune har siden 2007 givet godkendelser der omfatter 3.041 ha i oplandet. Det har generelt medført et fald i kvælstofudvaskningen fra de godkendte husdyrproduktioner på 2,5 %. Dette er beregnet ud fra de beregnede udvaskninger fra nudrift og ansøgt drift i de godkendte projekter.¹⁸

Det vurderes hermed, at der ikke er en kumulativ effekt i oplandet, som giver anledning til, at der skal gives afslag til det ansøgte.

Miljøstyrelsen har i januar 2011 udgivet en digital husdyrvejledning, hvori det er angivet, hvordan projekterne kan vurderes i forhold til påvirkningen af Natura 2000-områder med kvælstof. Nedenfor er beregningen gennemført for det aktuelle projekt.

Tabel: Beregning af kvælstofbidraget fra det ansøgte projekt ud fra Miljøstyrelsens vejledning. Reduktionspotentialet er fundet ud fra reduktionspotentialet i det givne opland (www.arealinfo.dk). For hele oplandet til Løgstør Bredning er reduktionspotentialet beregnet til 68 %. Standardudvaskningen er skønnet/beregnet vha. standardværdier (Sandjord = 78 kg N/ha/år og lerjord 47 kg N/ha/år)

Natura 2000 område	
Opland til Natura 2000 området, ha	69.616
Dyrket areal i oplandet til Natura 2000 området, ha	40.675
Reduktionspotentiale i opland til Natura 2000-område (jf. nitratklassekortlægningen), pct.	68
Standardudvaskning fra rodzonen (jordtypeafhængig), kg N/ha/år	78
Udvaskning i oplandet til Natura 2000-området, kg N/år	1.015.248
Udvaskning fra øvrige opland (standard), kg N/år	92.611
I alt fra opland, kg N/år	1.107.859
Det ansøgte	
Reduktion i vandløbsopland, pct.	42
Areal til udspreddning, ha	14,1
Udvaskning fra rodzonen, husdyrgødning, kg N/ha/år	0,2
Samlede påvirkning til Natura 2000 området, kg N/år	2
Ansøgt kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag til Natura 2000 området, pct.	0,0001

Ud fra beregningen udgør kvælstofbidraget fra husdyrproduktionen 0,0001 %. Miljøstyrelsen har angivet et afskæringskriterium på 1 % for hvornår projektet i sig selv vil kunne påvirke Natura 2000-området. Afskæringskriteriet er fastsat ud fra, at der er tale om et meget

¹⁸ Indtil d. 1. marts 2011

sårbart vandområde bl.a. bestående af naturtypen 1160 – større lavvandede bugter og vige med ringe vandudskiftning. Ud fra dette afskæringskriterium kan der hermed gives tilladelse til det ansøgte projekt.

Fosforoverskuddet falder fra 11,6 kg P/ha/år til 2,1 kg P/ha/år. Miljøstyrelsen har i januar 2011 udgivet en digital husdyrvejledning, hvori det er angivet, hvordan projekterne kan vurderes i forhold til påvirkningen af Natura 2000-områder med fosfor. Nedenfor er beregningen gennemført for det aktuelle projekt.

Tabel: Beregning af fosforbidraget fra det ansøgte projekt til Løgstør Bredning ud fra Miljøstyrelsens vejledning. Øvrige kilder er fastsat til 0, selvom der vil være et væsentligt bidrag af fosfor fra spildevand fra spredt bebyggelse og regnbetingede udløb.

Natura 2000	
Opland til Natura 2000 området, ha	69.616
Landbrugsareal i oplandet til Natura 2000 området, ha	40.675
Bidrag fra landbrugsarealer til Natura 2000-området, kg P/år	8.135
Bidrag fra udyrkede arealer til Natura 2000-området, kg P/år	2.315
Øvrige kilder, kg P/år	0
Samlet belastning, kg P/år	10.450
Det ansøgte	
Areal til udspredning, ha	14,1
Overskud, kg P/ha/år	2,1
Forøgelse af fosforpulje i jorden i godkendelsesperioden, %	0,8
Worst case udvaskning, kg P/ha	1
Worst case påvirkning fra husdyrbruget, kg P/ha	0
Worst case påvirkning fra husdyrbruget til Natura 2000-området, %	0,001

Ud fra beregningen udgør fosforbidraget fra husdyrproduktionen 0,001 %. Miljøstyrelsen har angivet et afskæringskriterium på 1 % for hvornår projektet i sig selv vil kunne påvirke Natura 2000-området. Afskæringskriteriet er fastsat ud fra, at der er tale om et meget sårbart vandområde bl.a. bestående af naturtypen 1160 – større lavvandede bugter og vige med ringe vandudskiftning. Ud fra dette afskæringskriterium kan der hermed gives tilladelse til det ansøgte projekt.

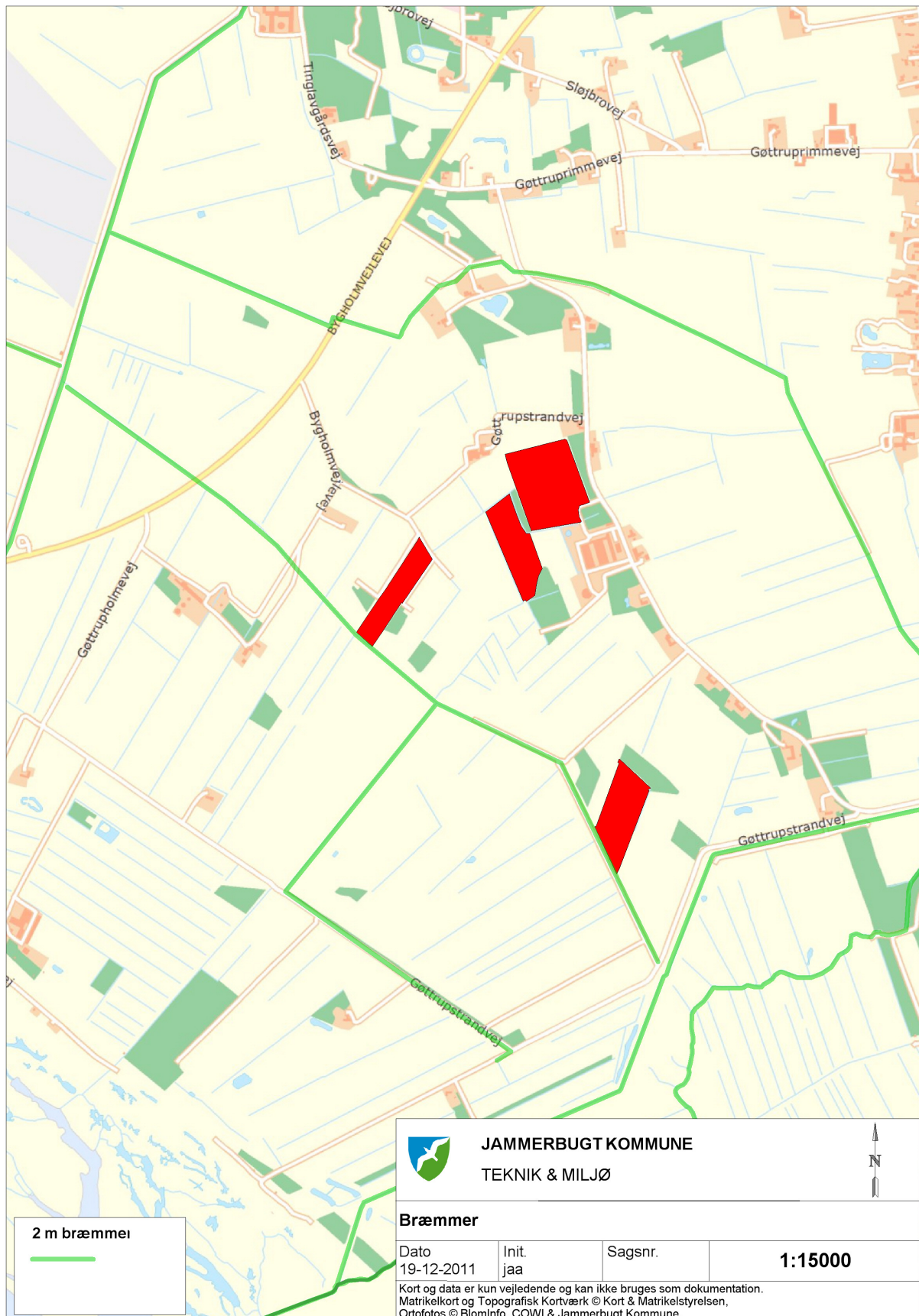
Hovedparten af fosfortabet fra landbrugsjorde er knyttet til en mindre del af landbrugsarealet, de såkaldte risikoarealer¹⁹. Udbringningsarealerne i dette projekt er risikoarealer. Det vurderes på baggrund af at fosforbidraget kun udgør 0,001 %, at ændringen i fosforbelastningen fra projektet i sig selv ikke vil påvirke Natura 2000-vandområdet væsentligt.

¹⁹ En type risikoarealer er visse lavbundsarealer. Lavbundslande udgør grænsefladen mellem højbundslande og det nærliggende vandmiljø i form af vandløb, søer og fjorde. En anden type risikoarealer er arealer, der skråner ned mod recipienten – især i perioder med megen og intensiv regn eller tørtid kan der være risiko for erosion og fosfortab.

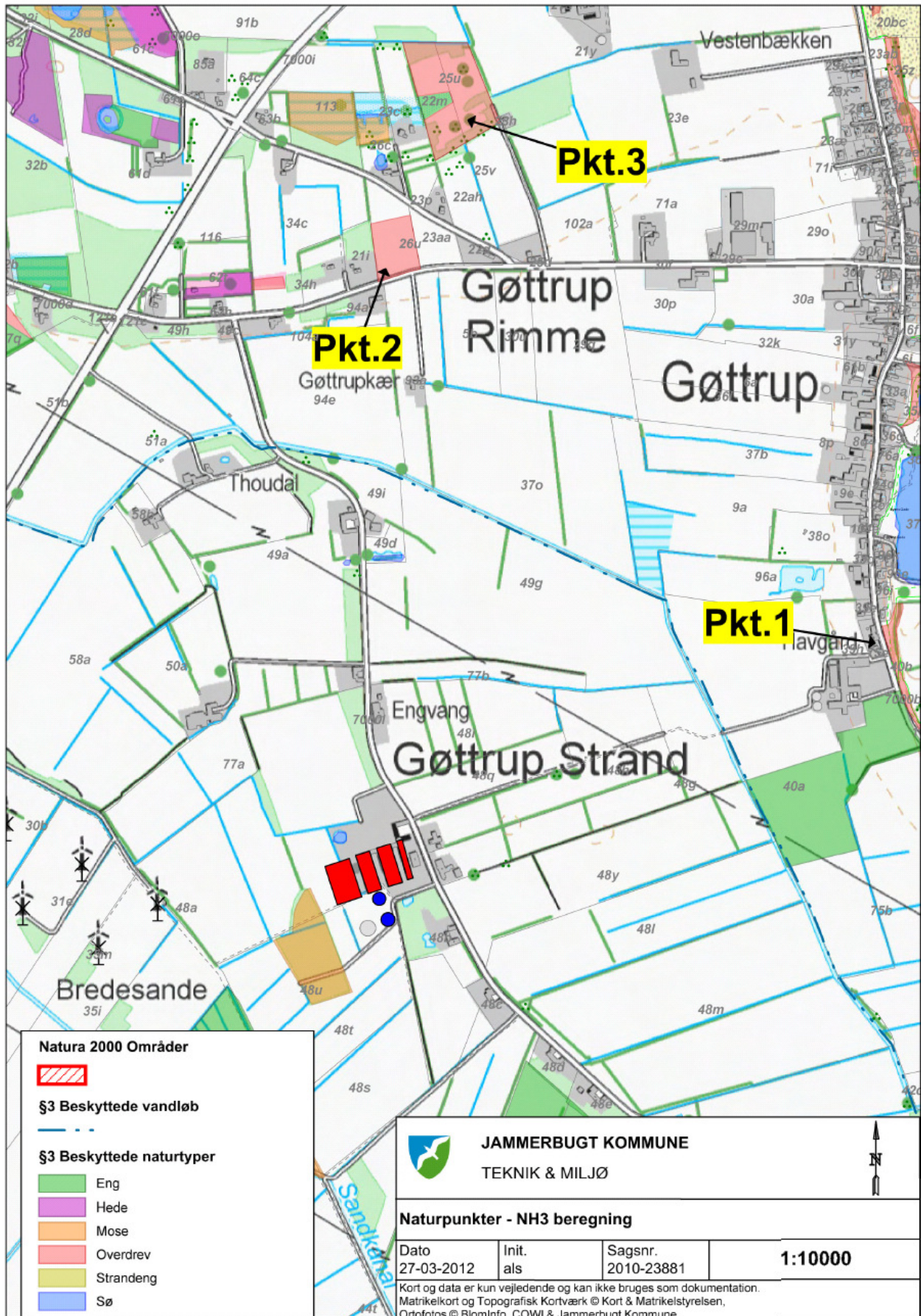
Referencer:

- Bio/consult (marts 2003): Bundvegetationen i Limfjorden 2002.
<http://limfjord.dk/rapporter/vandmiljo2002/Specialrapp2002/Bundvegetation%20i%20Limfjorden%2002.pdf>
- Dahl K., Petersen J.K., Josefson A.B., Dahllöf I., Søgaard B. (2005) Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper. Faglig rapport fra DMU nr. 549.
http://www2.dmu.dk/1_viden/2_Publikationer/3_fagrappporter/rapporter/FR549.PDF
- DMU (August 2002): Iltsvind i de danske farvande – Iltarport august 2002
http://www.dmu.dk/NR/ronlyres/F7E00DEB-329A-4290-B795-2C7CB7A40AF5/0/Iltarport2002_08.pdf
- DMU (September 2002): Iltsvind i de danske farvande – Iltarport september 2002
http://www.dmu.dk/NR/ronlyres/0974858A-8D0E-48CA-AC24-5FB301030065/0/Iltarport2002_09.pdf
- DMU (Oktober 2002): Iltsvind i de danske farvande – Iltarport oktober 2002
http://www.dmu.dk/NR/ronlyres/0B1286F8-7C79-4CA9-9CCD-A1DF21BEF61C/0/Iltarport2002_10.pdf
- Grell M.B. (1998): Fuglenes Danmark. Gads forlag
- Hedeselskabet (2004): Bundfaunamonitering Limfjorden 2004. Limfjordsovervågningen.
http://limfjord.dk/rapporter/vandmiljo2004/Bundfauna_Limfj_2004.pdf
- Markager S., Storm L.M. & Stedmon C.A. (2006): Limfjordens Miljøtilstand 1985 til 2003.
<http://limfjord.dk/rapporter/Handlingsplan%20Limfjorden/FR577.pdf>
- Miljøcenter Aalborg (Juni 2007): Natura 2000-basisanalyse – Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg. http://www.vandognatur.dk/NR/ronlyres/986CC9EB-4ED6-40B4-9BA9-E3EA43B24193/0/N2omr_16_basisanalyse_natur.pdf.
- Miljøcenter Aalborg (Juni 2007a): Natura 2000-basisanalyse – Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal. http://www.vandognatur.dk/NR/ronlyres/E68AA891-0094-44B9-8460-A30F7D8C48B0/0/N2omr_15_basisanalyse_natur.pdf
- Vandrammedirektivets Basisanalyse del II. Vurdering af vandforekomsters tilstand og en vurdering af risikoen for, at vandforekomsterne ikke kan opfylde målene i regionplanen senest 22. december 2015. Vanddistrikt 80. <http://www.vandognatur.dk/NR/ronlyres/0D87D6ED-B347-4BFB-9166-49FC9862CFDC/0/Basisanalyse2KattegatSkagerrakogMariagerFjord.pdf>
- Ringkøbing Amt, Viborg Amt og Nordjyllands Amt (maj 2003): NOVA 2003 Marin overvågning 1998-2003 – Vandmiljø i Limfjorden 2002.
<http://www.limfjord.dk/rapporter/vandmiljo2002/Limfjorden%202002.pdf>
- Ringkøbing Amt, Viborg Amt og Nordjyllands Amt (maj 2005): NOVANA Marin overvågning 2004-2009 – Vandmiljø i Limfjorden 2004. <http://limfjord.dk/rapporter/vandmiljo2004/Hovedrapport.pdf>
- Ringkøbing Amt, Viborg Amt, Århus Amt og Nordjyllands Amt (december 2006): Limfjordspjecen – Limfjordens miljøtilstand før, nu og i fremtiden.
<http://www.limfjord.dk/rapporter/Pjece/limfjordspjece%202006.pdf>
- Søgaard B., Skov F., Ejrnæs R., Nielsen K.E., Pihl S., Clausen P., Laursen K., Bregnballe T., Madsen J., Baattrup-Pedersen A., Søndergaard M., Lauridsen T.L., Fredshavn J., Aude E. & Nygaard B. (2005): Kriterier for gunstig bevaringsstatus. Faglig rapport fra DMU, nr. 457.
http://www2.dmu.dk/1_viden/2_Publikationer/3_fagrappporter/rapporter/FR457_2udg_www.pdf

Bilag 6: Bræmmekort

Bilag 7: Naturpunkter og NH3-beregning

Bilag 8: Natur og udspretningsarealer

